Ф. И. Ладигин

С. В. Афанасев

ВОЕННО-СТРАТЕГИЧЕСКИ БАЗИС НА ВЪНШНАТА ПОЛИТИКА НА САЩ

Москва

2017

Ладигин Ф.И., Афанасев С.В.

В продължение на дълго време авторите на книгата се занимават с изучаване на стратегията за национална сигурност, стратегическите концепции, програмите за строителство и развитие на военния потенциал на САЩ. На базата на анализа на военно-доктриналните постановки на американския управляващ елит през седемдесетте години след Втората световна война, и особено през последните тридесет години, в книгата убедително е показано, че предимството при достигането на външнополитическите усилия на Вашингтон е било и си остава опората на военната сила.

Книгата може да представлява интерес за федерални органи, изследователски и обществени организации, специалисти, занимаващи се с въпроси на международната сигурност, външна и отбранителна политика, военно строителство.

Авторите изказват своята дълбока благодарност на П.А.Бычихин и В.С.Оджихин за оказаната помощ при издаване на книгата.

Оформлението на кориците е компютърна графика на авторите.

Автори: **Ф.И.Ладеген, С.В.Афанасиев**

Редакция и превод от руски: **Чавдар Борачев**

Дизайн: **Бони Немски**

Предпечат: Величка Таскова

Издава: **ИК ЗЕМЯ**

Печат ИД

Посвещава се

на паметта на военния разузнавач,

професионалиста от най-високо ниво,

патриота на Русия генерал-лейтенант

Юрий Аршамович Бабаянц

<u>Българското издание се посвещава:</u>

На 140-годишнината от края на Руско-турската освободителна война, която възстанови българската държавност и донесе освобождението на българите от 5-вековното турско робство

На 75-годишнината от края на Сталинградската битка, която промени хода на Втората световна война

На 75-годишнината от победата при Курската дъга, след която стратегическата инициатива окончателно премина на страната на Съветската армия

Съдържание

Предговор към руското издание .....

Глава 1. Военно-стратегически концепции на САЩ. Видове и типове войни .....

1. Стратегия за национална сигурност .....
2. Военни стратегии на САЩ .....
3. Видове (типове) войни .....

3.1. Класификация на войните .....

3.2. Основни черти и особености на сетецентричните войни .....

4. Военни конфликти .....
5. Концепции за бойно използване на въоръжените сили, видове и родове войски/сили .....
6. Варианти за използване на стратегическите настъпателни сили на САЩ .....
7. Стратегическата концепция „Глобален удар“ .....

Глава 2. Военната машина за осигуряване на жизнените интереси на САЩ в глобален мащаб .....

2.1. Роля и място на въоръжените сили в системата на на държавното управление на САЩ .....

2.2. Структура, боен и числен състав на въоръжените сили на САЩ .....

2.2.1. Сухопътни войски на САЩ .....

2.2.2. Военно-въздушни сили на САЩ .....

2.2.3. Военно-морски сили на САЩ .....

2.2.4. Корпус на морската пехота на САЩ .....

2.2.5. Брегова охрана на САЩ .....

2.3. Оперативно построение на въоръжените сили на САЩ .....

2.3.1. Обединено командване на въоръжените сили на САЩ

в Европейската зона .....

2.3.2. Обединено централно командване на въоръжените

сили на САЩ .....

2.3.3. Обединено командване на въоръжените сили на САЩ

в зоната на Северна Америка .....

2.3.4. Обединено командване на въоръжените сили на САЩ

в зоната на Централна и Южна Америка .....

2.3.5. Обединено командване на въоръжените сили на САЩ

в Африканската зона .....

2.3.6. Обединено командване на въоръжените сили на САЩ

в зоната на Тихия океан .....

2.3.7. Обединено командване на силите за специални

операции на ВС на САЩ .....

2.3.8. Обединено стратегическо командване на ВС на САЩ .....

2.3.9. Обединено командване на стратегическите превози

на въоръжените сили на САЩ .....

2.3.10. Обединено командване НОРАД .....

2.3.11. Сили за глобално реагиране на ВС на САЩ .....

Заключение .....

Приложение 1. Вашингтон иска да постигне неуязвимост .....

Приложение 2. САЩ: съвременна външна политика и резултати .....

Американски експерти за политиката на САЩ в района

на Близкия изток .....

Изказване на Президента на РФ В.В.Путин на 70-та сесия

на Общото събрание на ООН – 28.09.2015 г. /извадки/ ....

Приложение 3. Политическата карта на света през „прицела“ на САЩ.

Райони на отговорност на зоналните обединени

командвания на въоръжените сили на САЩ .....

Предговор към руското издание

В началото на есента на 1990 година един от нас /бел.ред.-генерал Ладигин/, началник тогава на Договорно-правното управление на Генералния щаб /ГЩ/ на Въоръжените сили /ВС/ на СССР, се намираше в Берлин в състава на съветска военна делегация /в столицата на завършващата своето съществуване Германска демократична република (ГДР)/. Съветската делегация /ръководител – зам.-министъра на външните работи на СССР В.П.Карпов/ вземаше участие в кратко заседание на правителствените структури на ГДР, на което немската страна в качеството си на участник в групата на Източния блок по разработването на Договора за ограничаване на въоръжените сили в Европа преди да напусне преговорите във връзка с престоящото обединение на ГДР и ФРГ официално заяви, че се отказва от своя дял на обикновени оръжия, ограничени от Договора, в общата квота на държавите от Източния блок.

Беше топъл слънчев ден. Членовете на нашата делегация, седейки около масите с разхладителни напитки, водеха непринудени разговори. Навярно поддавайки се на настроение, един от нашите съветски дипломати каза: „А за какво ни е на нас сега необходима армия, още повече такава мощна? За какво да държим бронирaн влак на запасен коловоз? Кой ни заплашва?“. В някаква степен го подкрепи даже и зам.-министър В.П.Карпов, кариерен дипломат от висок ранг.

През същата 1990 година, през месец декември, в боровата гора около хотел „Хюстиниан“ в град Хюстън на брега на Мексиканския залив същият този съветски дипломат в присъствието на почти същите хора се обърна към мене, бившия ракетчик: „Простете се със своите стратегически ракети“.

Много скоро разоръженческите настроения на руските апологети на общочовешките ценности - архитекти на общоевропейския дом дотолкова завладяха умовете на дошлите на власт в Русия управляващи елити, че тя започна да се отнася със своята армия както слон в стъкларски магазин. Вече споменатия от мен бивш съветски, а вече руски дипломат, през зимата на 1992 година присъствал на срещата на президента Б.Н.Елцин с държавния секретар на САЩ Дж. Бейкър, който донесе американските предложения за ликвидирането на междуконтиненталните балистични ракети /МБР/ с разделящи се бойни глави /РБГ/, които съставяха основата на нашия стратегически ядрен потенциал. Веднага след срещата на руския президент с американския държавен секретар нашият дипломат ми позвъни и ми каза: „Можете да се простите с вашите МБР с РБГ“. Борис Николаевич заявил на Бейкър, че Русия няма нужда от такова въоръжение, че Русия и САЩ вече не са врагове, а приятели, с което доста смутил държавния секретар. Той се поинтересувал: „А какво ще стане с нашите междуконтинентални балистични ракети „Трайдънт-2“, разположени на атомни ракетни подводни лодки?“. Но нашият президент успокоил американеца: „Ако ви се иска да ги имате – имайте ги“. Ето тогава и беше заложена основата на крайно неблагоприятните за сигурността на нашата страна клаузи на договора за Стратегическите нападателни оръжия /СНО-2/, което за наш късмет не се сбъдна.

Това, което последва, сега ни изглежда като някаква фантасмагория. Петстотинхилядната Западна група войски за три и половина години върховният главнокомандващ /Б.Н.Елцин/ под звуците на дирижирания от него оркестър /който тогава е гледал по телевизора – срам и позор!/ пред очите на целия свят беше спешно изведена от Германия, като че ли армията на страната – Победителка във Великата Отечествена война капитулира. Неуверено маршируващият под звуците на военния оркестър първи президент на Русия с форсиран марш отправи армията на победителите в необорудвани за разполагане на войските райони, направо в голо поле... Фактически доубиваше най-добрата, най-боеготовата, най-боеспособната групировка на въоръжените сили на собствената си страна.

Приемайки, че Русия не се нуждае от армия, нас военните – войници, сержанти, офицери, генерали – ни държаха полугладни. В северните райони не се доставяше продоволствие, летците и моряците с години не летяха и не излизаха в открито море – нямало гориво. И всичкото това с обяснението, че няма пари. А в същото време крадци от всякаква порода, превзели с помощта на приватизацията в своите ръце националните богатства на страната, създадени и натрупани в продължение на десетилетия от народа на нашата страна, пропиляваха, пропиваха и ежегодно прехвърляха стотици милиарди долари на свои сметки в офшорни зони.

Но, независимо на цялата тази вакханалия, ние – тези, които продължавахме да служим на своята Родина, се борехме, правехме всичко възможно за да запазим за своя велик народ, за своята велика страна техните главни съюзници – армията и флота. Ние, особено военните разузнавачи, много добре, досконално знаехме, че нашите неприятели, които разглаголстваха за своята победа в Студената война, останаха в нейните окопи. Ние знаехме откъде идва главната опасност за нашата страна, кой именно, сложил си маската и възприеман от нашите псевдолиберали като дружествен партньор, продължава да си остава наш непреходен противник.

Предлагайки на читателя нашата книга, ние не разчитаме на това, че ще преубедим някого, особено „нашенските“ доморасли недоброжелатели, неприятелите на Русия, притежаващи защитаващите техните права паспорти на Руската Федерация. За нас е важно с конкретни данни да покажем на истинските руснаци защо на нашия народ, на нашата страна е необходима самодостатъчна отбрана, надежно гарантираща националната сигурност на Руската Федерация. Необходимо е народът да осъзнае кой и с какво ни е заплашвал за да направи сам своите изводи – необходима ли е на Великата Русия, ако тя иска да остане велика, необходими ли са на уникалния велик руски народ, ако той иска да остане такъв и за в бъдеще, Армия и Флот.

1.ВОЕННО-СТРАТЕГИЧЕСКИ КОНЦЕПЦИИ НА САЩ. ВИДОВЕ И ТИПОВЕ ВОЙНИ

В САЩ в съответствие със съществуващата нормативно-правова база и установилата се практика понятието „военна доктрина“ не се използва. Но като система на приети в държавата възгледи за подготовка към въоръжена борба за осигуряване националните интереси това понятие се определя от редица специални документи от доктринален характер, разработвани на нивото на висшето държавно и/или военно ръководства.

1. Стратегия за националната сигурност на САЩ

Базовият документ, който определя целите, задачите, основните направления от дейността на администрацията на САЩ, на всички федерални структури, на привличаните ресурси, сили и средства за достигане на поставените цели, е документът, наречен през 1987 година „Стратегия на националната сигурност на САЩ“. Изготвя се от Съвета за национална сигурност на САЩ, утвърждава се от президента на страната и заедно с проекта за федерален бюджет се представя в американския Конгрес в секретен и несекретен вариант.

В съответствие с федерален закон от 1986 година „За реорганизиране на Министерство на отбраната на САЩ“ Стратегията за национална сигурност следва да се преразглежда ежегодно. Това изискване не винаги се спазва под предлог, че тя носи всеобхватен

характер и не се нуждае от често преразглеждане и адаптиране. ...През последните десетилетия по времето на Р.Рейгън са разработени два документа /1987 и 1988/, по времето на Дж.Буш-старши три документа / 1990,1991,1993/, по времето на Дж.Буш са разработени два документа / 2002,2006/, по времето на Б.Обама – два документа /2010, 2015/ и само при Бил Клинтън – ежегодно /от 1994 до 2000/.

Анализът на американската „Стратегия за национална сигурност“ в нейните различни редакции показва, че Вашингтон, разбира се, отчита протичащите изменения в света, внася в плановете си за външната и военната си политика необходимите корекции, като във всички случаи се ръководи от собствените си тяснокористни интереси. Но неизменното за всички редакции на „Стратегията за национална сигурност на САЩ“ / каквато по партийна принадлежност да е администрацията и през която и година да е приемана новата стратегия/ като крайъгълен камък, с преимуществен характер, мащаби, способи, методи, използвани и привличани ресурси, сили и средства за постигане целите на управляващия елит във Вашингтон на международната арена, ***беше и си остава приоритета на жизнените интереси на САЩ в цялостната външна и военна политика на Съединените щати*** /повдигнато от преводача/.

Известно е, че веднага след края на Втората световна война Вашингтон обяви **целият свят за т.н. жизнено важни интереси на САЩ.** За защита на тези тяснокористни интереси ето вече 70 години постоянно се използва целият комплекс от инструменти за въздействие върху другите страни – субекти на международното право, в която и част на земното кълбо да се намират: политически, дипломатически, икономически, пропагандни /в последно време и под формата на информационна война/ инструменти. Те се допълват и от неафиширан шантаж /чрез своята задгранична агентура/, подривни акции /вкл. диверсионни/, подкупване на високопоставени длъжностни лица, иницииране и организация на цветни революции, включително и забрана на спортисти от отделни страни да участват в Олимпийски, и дори в Параолимпийски, игри под предлог за антидопингова борба и т.н.

Покривайки по собствено усмотрение целият свят с мрежата на своите собствени интереси, управляващият американски елит фактически възнамерява да застави цялото човечество, а не само престъпниците, „да гледат към небето през решетка“, с която те са покрили земното кълбо. И всичкото това да става при наличието и функционирането на ООН, осъдила колониалната система, създадена по-рано от редица западноевропейски страни и Япония... Целият свят приветства разгрома на хитлеро-фашизма /преди всичко от страна на Съветския Съюз/, стремящ се към световно господство и японския милитаризъм, временно подчинил страните от Източна и Юго-източна Азия. Изпратената в небитието предишна колониална система сега е заменена с нова, която може да бъде харатеризирана като **новоколониална демокрация по американски.**

Съпоставянето на предишната колониална система /по вида на британската/ и днешната демократизация по американски е напълно уместно. По-рано военната сила беше единственото средство за колонизиране, и сега - съгласно американската Стратегия за национална сигурност – в качеството на главен фактор, най-мощно средство за въздействие върху избраната жертва, се основават всички невоенни, но винаги под формата на силово въздействие, фактори. За осигуряване на своите иинтереси Вашингтон винаги е използвал и използва своята „ненадмината военна мощ“.

Военно-силовото въздействие на Съединените щати срещу избраната от тях независима държава с цел осигуряване там на националните интереси на САЩ по правило се осъществява по пътя на ескалация на конфликт с ниска интензивност при последваща откровена демонстрация на сила, включително с отправянето на преки заплахи, преминаващо в непосредствено използване на военна сила за извършване на агресия.

Най-ниското равнище на напрежение се поддържа от САЩ за сметка на наличието на въоръжени сили, намиращи се в постоянна висока бойна готовност в състава на т.н. обединени командвания /ОК/ на ВС на САЩ, създадени, развърнати и подготвени за изпълнение на

поставени задачи на бъдещи театри на войната /ТВ/ и/или на театри на военните действия /ТВД/, на които предварително е разчертано цялото земно кълбо – всички континенти и морски акватории. С други думи, цялото население на планетата Земя живее на територии на „жизнено важни интереси на САЩ“, за защитата на които вече е определен конкретен състав от въоръжените сили на САЩ. В последната редакция на Стратегията за национална сигурност на САЩ от 2015 година се подчертава: „Нашият пръв външнополитически инструмент е принципната и открита дипломация в съчетание с изнесеното напред базиране на въоръжените сили, което осигурява постъпателна защита на американските интереси“.

Следващото равнище на напрежение е явният и открит шантаж с военна сила чрез усилване на изнесените напред групировки на войските или чрез прехвърлянето на военни контингенти в нови райони в близост до границите на избрания потенциален противник. Пресен пример – развръщането на подразделения от сухопътните войски с тежка бойна техника в приграничните на Русия райони, в балтийските страни, започнало през април 2015 година. Друг вариант е провеждането на учения на подразделения от различните видове въоръжени сили – сухопътни войски, бойна авиация и кораби. Пример за такива действия е учението „Анаконда“ на ВС на САЩ, Полша и балтийските страни през юни 2016 година в непосредствена близост до сухопътните и морските граници на Русия, като Калининградска област се обхваща от всички страни. Преди, по времето на Студената война и даже през следсъветско време НАТО и САЩ се въздържаха да извършват подобни заплашителни действия против Русия.

По-нататъшното повишаване на напрежението, на интензивността на конфликта, е демонстрацията на решимост и готовност за използването на военна сила, вкл. на съюзници от НАТО, съпровождана от допълнително прехвърляне в района на потенциалната агресия на достатъчно количество нови части и съединения от ВВС и ВМС, последвано от такива на Сухопътните войски, с техните структури за бойно и тилово осигуряване. Най-последният пример в това отношение е решението на съвещанието на НАТО във Варшава от 8 и 9 юли 2016

година за разполагането на четири батальона на НАТО в Полша, Литва, Латвия и Естония.

В случая, когато на нито един от т.н. мирни способи за военно-силово въздействие не се удаде да достигне поставените цели, Съединените щати прибягват към непосредствено задействане на създадените от тях сили и средства за извършване на агресия чрез масирано използване на ракетно-бомбени удари от страна на ВВС и ВМС и последваща ескалация на бойните действия до принуждаването на противника да капитулира, до физическо унищожаване, до отстраняването на режима или пълния разгром на неговите въоръжени сили и унищожаването на неговия военно-промишлен комплекс. Нагледен пример за подобни действия от страна на САЩ е американската агресия против Ирак през 2003 година. / *Забел. на преводача: Най-пресен пример за подобни действия на американската администрация е непредизвиканата от нищо агресия на САЩ в Сирия – без санкция на ООН, без да са поканени от законното правителство в Дамаск за участие в борбата срещу терористични сили в Сирия, американски бойни части, установили се под измислен претекст на територията на независимата държава,* ***нанасят ракетни и бомбени удари*** *срещу правителствените войски и техни съюзници под предлога, че „се чувстват застрашени“/.*

Използването на военно-силови методи за защита на жизнените интереси на САЩ убедително се потвърждава от историята на развитие на света след Втората световна война. Съгласно публикувани от американски изследователи през 1983 година данни Съединените щати за непълни 40 години са участвали в 215 международни кризи. Между тях са кръвополитната 3-годишна корейска война в Източна Азия / 1950-1953/, осемгодишната виетнамска война в Югоизточна Азия / 1964-1972/. През указания по-горе период – 1945-1983 година – на власт в Белия дом са били в течение на 20 години демократите, а 18 години – републикански администрации.

От политиката, провеждана от президента-републиканец Дж. Буш-младши в Близкия и Среден Изток, в Юго-източна Европа, в други

райони на света, не отстъпи и неговия наследник на поста президент на САЩ демократа Барак Обама. Във всички случили се по време на неговото управление „цветни революции“ на територията на бившите съветски републики, в Близкия Изток и в Северна Африка винаги открито или завуалирано е присъствала ръката на американската администрация. При това Вашингтон, гръмогласно заявявайки за своята съпричастност към борбата с международния тероризъм, на практика без стеснение поддържа именно международните терористи, оказвайки им пряко или косвено икономическа, политическа, дипломатическа и даже военна помощ.

Практиката на реализирането от страна на Вашингтон на своята стратегия за национална сигурност показва следното: колкото е по-високо нивото на конфликтност на мирното военно-силово въздействие, толкова по-голяма е вероятността от завършването на организираните от Белия дом конфликти на ниска интензивност с разпалването от тяхна страна на разрушителни военни действия с решителни цели. Агресиите на САЩ срещу Гренада /1983/, Панама /1989/, Югославия /1999/, Ирак / 2003/, Либия /въздушните удари през 1986 година и пълномащабната операция през 2011/ - това далеч не е пълният списък на непровокираните от никого войни и военни действия от страна на САЩ през последните 30 години. Важно е да отбележим, че по времето на студената война и на противопоставянето срещу Съветския Съюз Съединените щати проявяваха ако не сдържаност, то определена предпазливост – поне по отношение на приятелските на СССР страни. Сега те са изоставили тази „стеснителност“ като ненужен атрибут на своето поведение по отношение на всички други страни, с изключение на Русия и Китай като големи ядрени държави.

„Стратегията за национална сигурност на САЩ“ в своята последна редакция /2015 година/ потвърждава непоколебимостта на агресивната, хегемонистична по своята същност външна политика и нейното запазване в този си вид и за в бъдеще. В нея открито се подчертава: „Настоящата редакция на Стратегията определя, че Съединените щати ще защитават <u>своите национални интереси</u> и ще поддържат своето твърдо и устойчиво <u>лидерство в света</u> /тук и по-нататък – подчертаното е

направено от авторите/. Тя определя принципите и приоритетите, които следва да ни ръководят, за да задействаме нашата мощ в глобален мащаб... Когато и където да използваме сила, това трябва да способства за защитата на нашите национални ценности и да потвърждава правомерността на нашите действия... Ако условията изискват, САЩ ще използват сила и едностранно, например за защита на жизнено важни интереси...“.

Утвърждавайки на 6 февруари 2015 година последния вариант на „Стратегията за национална сигурност“, Барак Обама включи в нея послание, което подчертава претенциите на Вашингтон за едностранно силово решаване на световните проблеми от страна на САЩ: **„Всяка стратегия, насочена към защитата на американската нация и към издигане на нашите интереси в областта на националната сигурност, трябва да се основава на безапелационната истина – Америка е длъжна да бъде лидер. Въпросът се състои не в това дали Съединените щати трябва да заемат ръководни позиции, а в това – как именно това да бъде осигурено. При това, по всички направления Съединените щати трябва да лидират от позиция на силата“** /повдигнато от преводача/.

Основните принципи на стратегията за национална сигурност на САЩ, които регламентират дейността на всички федерални структури в интерес на осигуряването на националните жизнени интереси на САЩ в световен мащаб по отношение на военната политика на Съединените щати след края на Втората световна война, биват формулирани и се развиват във военните стратегии, определящи военното строителство и базовите основи за използване на въоръжените сили на САЩ.

Анализът на дейността на американската администрация през последните седемдесет години позволява да се направи следния извод: през този период от време са се сменяли наименованията на военните стратегии от „стратегия на масираното въздействие“ до такава на „гъвкавото реагиране“, на „прякото противопоставяне“ и т.н., което отразява внасянето на определени изменения в американските военни стратегии. Но, тяхната главна същност, тяхната насоченост са оставали

неизменни: **своевременно, отчитайки изменящата се международна обстановка, да подготвят страната /по американски – нацията/ в концептуално, организационно, идеологическо, материално, научно-техническо отношение, и най-вече – своевременно да приведе и винаги да поддържа боеспособна военната си машина, своята „ненадминатата военна мощ“ в постоянна готовност за незабавно многовариантно използване за защита на жизнените интереси на САЩ във всеки регион на земното кълбо.**

1.2. ВОЕННИ СТРАТЕГИИ НА САЩ

Съвременните концептуални документи, които регламентират характера на собственото военно строителство и използването на националните въоръжени сили на САЩ са *„Стратегия за национална отбрана“, „Национална военна стратегия“, „Всестранен преглед на състоянието и перспективите за развитие на въоръжените сили“, „Национална стратегия за борба с тероризма“*. По-нататък ще приведем техните характеристики.

„Стратегията за национална отбрана“ развива положенията на *„Стратегията за национална сигурност“* и на базата на анализа на военно-политическата обстановка в света, на оценката на заплахата за сигурността на Съединените щати определя целта, сферите на отговорност, общите задачи и основните направления в дейността на военното ведомство и на американските въоръжени сили в близка перспектива. Документът се разработва от апарата на министъра на отбраната на САЩ. Последният вариант на този документ е утвърден от ръководителя на Пентагона към юни 2008 година.

През януари 2012 година в качеството на нова редакция на *„Стратегията за национална отбрана“* президентът и министърът на отбраната на САЩ представиха доктриналния документ *„Удържайки глобалното американско лидерство. Приоритети на военното строителство през 21 век“*, който отразява коригирания подход към военното строителство в условията на съвременната геостратегическа

обстановка. Основният тезис на документа е необходимостта от адаптация на числеността, организационно-щатната структура и параметрите на финансиране на въоръжените сили към реалностите на съвременния свят, като се отчитат текущите и прогнозируемите заплахи и предизвикателства за разностранните американски интереси.

„*Националната военна стратегия*“ се разработва от комитета на началник щабовете съвместно с обединените командвания на ВС на САЩ и конкретизира задачите на американските въоръжени сили за реализиране на „Стратегията за национална сигурност“ и „Стратегията за национална отбрана“. „Националната военна стратегия“ определя основните направления за развитие на въоръжените сили на страната в близка и средносрочна перспектива. В нея се разглеждат способите, силите и средствата, необходими за отстояване националните интереси и защита националната територия, предпазването от конфликти и внезапни нападения, постигането на превъзходство над противника, който заплашва Съединените щати, съюзните и дружествените на САЩ страни. Последната редакция на документа беше изготвена към юни 2015 година. В нея се определя, че в мирно време въоръжените сили на САЩ е необходимо едновременно да се намират в състояние за защита на националната територия, за провеждането на няколко контратерористични операции, за воденето на действия по сдържане на агресорите и за оказване на подкрепа на своите съюзници на базата на изнесеното напред военно присъствие.

Във военно време въоръжените сили са длъжни да бъдат способни да нанесат поражение на противника в хода на голямомащабна военна кампания в един регион и при това да имат възможност да сдържат потенциалния противник в друг регион на света.

„Всестранният преглед на състоянието и перспективите за развитие на въоръжените сили“ се разработва на основата на положенията на „Стратегията за национална сигурност*“*, „Стратегията за национална отбрана*“* и „Националната военна стратегия“. Той съдържа основните насоки на военната политика и строителството на въоръжените сили на САЩ в близка и средносрочна перспектива.

Действащият „Всестранен преглед...“ е разработен от министерството на отбраната и е утвърден от президента на САЩ през март 2014 година.

Освен основните стратегии във военното ведомство на САЩ се разработват редица документи, които отразяват възгледите на американското ръководство за характера на бъдещите войни и способите за тяхното разпалване. В частност, ядрената стратегия на САЩ е изложена в доклада *„Преглед на състоянието и перспективите за развитие на ядрените сили“.* В него намират отражение възгледите на военното и политическото ръководство на САЩ за строителството, принципите за използване на ядрените сили и тяхната роля за осигуряване на националната сигурност. Документът се разработва от министерството на отбраната във взаимодействие с министерството на енергетиката на САЩ при необходимост. Последната негова редакция е изготвена към април 2010 година.

„Всестранният преглед на състоянието и перспективите за развитие на ПРО /Противоракетната отбрана/“ е разработен за първи път от министерството на отбраната на САЩ към януари 2010 година. Документът определя основните насоки на развитие на американската противоракетна отбрана. При това акцентът е направен върху развръщането на противоракетните комплекси в Европейската зона.

„Всестранният преглед на космическата стратегия“ е разработен от министерството на отбраната на САЩ за първи път към декември 2010 година. В документа са разгледани девет основни задачи за осигуряване на националната сигурност в космическото пространство. Към тях се отнасят: водене на разузнаване с космически средства, предупреждаване за ракетно-ядрен удар и неговата оценка, осигуряване на спътникова свръзка, космическо радионавигационно осигуряване, извеждане на полезни товари в космическото пространство, експлоатация на космическите системи, контрол на обстановката в космоса, управление на космическата дейност, контрол върху състоянието на околната среда.

„Националната стратегия за борба с тероризма“ отразява възгледите на американското ръководство за целите, задачите и способите за борба с международния тероризъм /включително с използването на въоръжените сили/. Законодателно не е определена периодичност за изготвянето на този документ. Действащият понастоящем вариант на „Стратегията...“ е бил разработен от американската администрация към юни 2011 година.

„Националната стратегия за вътрешна сигурност“ отразява позициите и възгледите на американската администрация в областта на защитата на американската територия и население от терористични заплахи, техногенни катастрофи и стихийни бедствия /включително с използването на въоръжените сили/.

„Стратегията на МО на САЩ по провеждането на операции в информационната среда“, утвърдена от министъра на отбраната през юни 2016 година, разглежда подходите на американското ръководство относно повишаване възможностите на ВС за достигане на информационно превъзходство, необходимо за оказване на ефективно влияние върху противника с цел приемането на изгодни за САЩ и техните съюзници решения. За решаването на тази задача се планира осигуряване на ускорена разработка и внедряване на нови технологии за усъвършенстване възможностите на Пентагона за постоянен анализ, прогнозиране и визуализация на измененията в информационното пространство на глобално и регионално ниво.

Даже беглият преглед на най-общото съдържание на бившите и понастоящем действащи американски стратегии дава възможност да оценим изключително настъпателната, а не отбранителна, насоченост на военната политика на САЩ в областта на военните приготовления.

1.3. ВИДОВЕ / ТИПОВЕ/ ВОЙНИ

В съответствие с измененията във военните стратегии, като следствие на измененията в международната, военно-политическата и военно-стратегическата обстановка, се променяха и възгледите на

американското ръководство за вероятните в близко и в недалечно бъдеще варианти на възможните войни и военни конфликти. Многогодишният анализ на официалните /и не само/ възгледи и планове на управляващите елити в САЩ /независимо от партийната принадлежност на президента/, на намеренията и плановете за участие във възможна война показват изключително постоянния настъпателен от страна на САЩ, а не отбранителен, както се поднася от западната пропаганда, характер на военните действия.

През различно време, предвидените за упростено възприятие и за злеосведомени хора, официалните документи /на президента, на конгреса, на министъра на отбраната, на председателя на началник щабовете/ изтъкваха понятия като „две и половина войни“ /две големи и една малка/, „война и половина“ /една голяма и една малка/, „две малки войни“ и т.н. Запознавайки се само бегло с тези понятия, например: „две големи войни“ в отдалечени от САЩ райони /една в Европа и другата, например, в Азия/, само пълни глупаци биха възприели такива войни като отбранителни.

Най-последните официално прокламирани от ръководството на САЩ възгледи за възможния характер на войните се свежда до следните няколко пункта.

1.3.1. Класификация на войните

В съответствие с ръководните документи на Министерство на отбраната на САЩ войната се разглежда като въоръжена борба или конфронтация между организирани групи вътре в държавата или между държави за постигането на определени политически или военни цели. По своя мащаб войната може да бъде всеобща или ограничена в рамките на театъра на войната и театъра на военните действия.

Всеобща /глобална/ война - това е война между големи държави, от изхода на която зависи тяхното съществуване. Всеобщата война предполага използването на всички налични ресурси и средства на държавите-участнички.

Ограничена война /война на ТВ, ТВД/ - това е война от по-малък мащаб, като правило между две страни. Към този вид войни се отнасят широкия спектър от кампании и операции, провеждани от САЩ в различни региони за защита и утвърждаване на своите национални интереси.

До началото на 90-те години на миналия век американските специалисти считаха, че победоносната война следва да включва три етапа: проваляне настъплението на противника /в съответствие с декларираните възгледи и особености на военните учения/, неговото обезсилване при едновременно нарастване на собствените сили и решително контранастъпление. По време на първите два етапа се допускаше предаване на значителни територии с цел печелене на време за създаването на мощна групиравка, способна да премине в решително контранастъпление. Неговото начало е преломният момент на военната кампания. Факторът време не се разглеждаше като определящ. Дори се допускаше, че интензивността на бойните действия може да се запази почти постоянна по време на цялата война.

Днес в подхода на американското ръководство към воденето на военна кампания са внесени корективи. Тъй като противникът може да компенсира военната си слабост с асиметрични действия /използването на оръжие за масово поразяване (ОМП), разпалването на информационна война, въвличането войските на САЩ в бойни действия в градски условия, организирането на терористични актове и др./, факкторът време /когато става въпрос преди всичко за войни срещу слаби държави/ става определящ – стратегическата инициатива трябва да бъде завоювана максимално бързо.

В съответствие с такъв подход началният етап на провала на настъплението на противника вече може да се разглежда като решаваща фаза на конфликта, в хода на който трябва да бъде осигурен незабавен прелом във войната. Противникът незабавно получава решителен отпор, което не му позволява да реализира в пълен обем своите бойни възможности. Това се постига чрез своевременно, непрекъснато и масирано използване на въздушните и космическите сили.

Когато противникът в значителна степен е загубил инициативата и свободата на действия, може да се пристъпи към търсене на пътища за решаване на конфликта. Предполага се, че в болшинството случаи още на този етап ще бъдат постигнати политическите цели. В противен случай, както и при традиционния вариант, военните действия преминават към фазата на нарастване на силите с последващо контранастъпление.

В Съединените щати все пак считат, че своите въоръжени сили ще им се налага да използват преди всичко в локални войни. Действията на американските ВС в такива войни най-вероятно ще носят наказателен, демонстративен характер. Отличителна черта на такива е ограниченото използване на силите и средствата, а така също отсъствието на непосредствен, пряк физически контакт между воюващите страни.

Следва да отбележим, че военно-политическото ръководство на САЩ в хода на бойните действия не изключва използването и на ядрено оръжие, ако под заплаха бъдат жизнено важни интереси на държавата.

Американски експерти считат, че в най-близко бъдеще следва да се очаква запазване на тенденцията към повишаване на ядрения праг при възможни голямомащабни войни и към негово снижаване при конфликти от по-малък мащаб. Предполага се, че ограничено, „профилактически“ ядрено оръжие може да бъде използвано даже в отделни акции за предотвратяване разпространението на ОМП и на средства за неговото пренасяне, а също така и за удари по обекти на международни терористични организации.

1.3.2. Основни черти и особености на сетецентричните войни

В съответствие с концепцията за бойно използване на ВС на САЩ „Водене на бойни действия в единно информационно-управляемо пространство“ /2005/, сетецентричната война представлява „въоръжено противопоставяне, ориентирано към постигане на информационно превъзходство за сметка на създаването на информационно-комуникационна мрежа, свързваща датчици /източници на данни/,

лица, които вземат решения, и изпълнители, което осигурява свеждането до участниците в операциите информация за обстановката, ускорява процеса на управление на силите и средствата, а също така повишава темпа на операциите, ефективността на поразяване на силите на противника, издържливостта на своите войски и равнището на самосинхронизация на бойните действия“.

Понастоящем, съгласно действащите ръководни документи, във въоръжените сили на САЩ се предвижда преминаване към комбинирано използване на съвременните постижения в системите за бойното управление, свръзките, изчислителната техника, бойните системи, разузнаването и наблюдението /Command, Control, Communications, Computers, Combat Systems, Intelligence, Surveillance and Reconnaissance – C5ISR/, на високоточните оръжия с голям обсег /ВТО с ГО/, на безпилотните и роботизирани средства за въоръжена борба с цел повсеместна информатизация и автоматизация на процесите на въоръжено противопоставяне.

Основни особености на сетецентричните войни - това са:

- Нарастване на пространствения обхват чрез включване на информационната и космическата области, а също така и на електромагнитния спектър при размиването на класическите граници между стратегическите, оперативните и тактическите равнища на бойни действия;

- Стремеж към непрекъснато доминиране на своите възможности в цялото бойно пространство за сметка на своевременното маневриране, на наличието на пълна и оперативна информация за обстановката;

- Преминаване от последователни и сегментирани действия към непрекъснати, разпределени и паралелни, провеждани от обединените сили едновременно във всички области на противоборството и с нарастване на неговото напрежение и динамичност;

- Възможност за поразяване на всякакви цели независимо от тяхното местоположение чрез повишена гъвкавост при използване на оръжията /съкращаване на времето за пренацелване на ракетите на активния участък от тяхната траектория и др./ и чрез намаляване нарядите на привличаните сили и средства, в това число на ВТО с ГО;

- Преминаване от воденето на мащабни изтощителни военни действия към рязко изменение съотношението на силите в кратки срокове и към нанасяне на изпреварващи удари със средствата на ВТО с ГО по критично важни обекти на противника за постигането на желаните резултати.

1.4. Военни конфликти

В съответствие с вижданията на ръководството на ВС на САЩ наименованията на военните конфликти могат да бъдат сведени в три групи:

- Междудържавни конфликти;

- Хибридни военни конфликти;

- Конфликти с участието на недържавни въоръжени формирования.

В хода на *междудържавни конфликти* се задействат големи групировки на въоръжените сили с използване на съвременни средства за въоръжена борба с цел нанасяне на гарантирано поражение на противника на различни територии. Възможно е използването от противостоящите страни на ОМП, забранени видове оръжия и боеприпаси, системи за глобални удари, подводни платформи, кибернетични атаки, противокосмически средства, както и други бойни възможности.

В зависимост от своя мащаб междудържавните конфликти се подразделят на глобални /между водещи държави или коалиции от държави/ и регионални /в пределите на един регион/.

В хода на *хибридни военни конфликти* се осъществява комбинирано използване на въоръжените сили и нерегулярни формирования за създаването на обстановка на неопределеност, завземане на инициативата и лишаване на противника от възможност на маневриране със силите и средствата. Възможно е използването както на традиционни въоръжения, така и на асиметрични системи.

В хода на *конфликти с участието на недържавни въоръжени формирования* правителствата задействат немногочислени групи с цел организирането на подривна дейност и манипулиране на населението. На фона на провеждането на активни мероприятия с информационно-пропагандистка насоченост е възможно използването на самоделни взривни устройства, както и организация на терористични актове.

По своята ожесточеност такива конфликти биват с висока, средна и ниска интензивност.

В *конфликта с висока интензивност* всички налични сили и средства се използват против добре подготвен във военно отношение противник, който притежава съпоставим със САЩ потенциал.

В *конфликта със средна интензивност* се предполага провеждането на операции, в които войските /силите/ се използват срещу незначителни сили добре подготвен във военно отношение противник, притежаващ висока боеспособност, но ограничен в силите и средствата.

В *конфликтите с ниска интензивност* войските /силите/ въздействат на противника предимно със своето присъствие. В същото време тези войски се отличават с висока готовност за използване на оръжия за да защитят себе си, населението и обекти от внезапни действия на противника, който обиктовено не разполага с високоефективни системи въоръжения.

1.5. Концепции за бойното използване на въоръжените сили,

видовете и родове войски/сили

В редица документи, разработвани от комитета на началник щабовете на ВС на САЩ, щабовете на армията, ВВС, ВМС и морската пехота, обединените командвания, централно място заема системата /комплекса/ на стратегическите, оперативно-стратегическите и тактическите концепции за използване на въоръжените сили, видовете въоръжени сили, обединените командвания, оперативно-стратегическите, оперативните и тактическите обединения и отделните оперативни групи.

Анализът на материалите от продължителното изучаване и проучване на американската теория, на практиката на стратегическите и оперативно-тактическите учения показва, че цялата теоретична основа и практика на подготовката на обединените командвания на ВС на САЩ, а също така на видовете ВС и родовете войски, свидетелстват за подготовката на американските ВС не за отбрана, а изключително за настъпление.

В последно време при разработването на документи, регламентиращи използването на въоръжените сили на САЩ, особено място заема системата от оперативно-стратегически и оперативни концепции, която включва основополагащата /базовата/ концепция на съвместните операции, а също така обединените оперативни, тяснонасочени и поддържащи /функционални/ концепции.

Сега действащата основополагаща концепция на съвместните операции за първи път беше разработена от комитета на началник щабовете и утвърдена от министъра на отбраната на САЩ през ноември 2003 година. Документът отразяваше възгледите на военно-политическото ръководство на САЩ за възможния характер и съдържание на военните действия до 2025 година, осигуряваше оперативно обосновано реформиране на американските въоръжени сили, служеше за основа за разработване на обединените оперативни концепции за използване на ВС на САЩ, създаваше концептуална основа за провеждане на обединени експерименти и

учения, а също така определяше перспективните възможности на войските /силите/.

Последната редакция на базовата концепция под название *„Единни сили – 2020“* беше утвърдена през 2012 година. Главната цел при реализацията на тази концепция е придобиването от американската армия на бойни възможности, необходими за осигуряването на превъзходство над противника при военни конфликти в бъдеще.

Според ръководството на Пентагона в бъдеще използването на единните сили трябва да осигурява решаването на всякакви задачи – включително разгрома на голяма групировка войски /сили/ на противника. При това ще бъде необходимо провеждането на съвместна операция в различни операционни среди в условията на максимално задействане на единното информационно-разузнавателно пространство. Тази форма за използване на въоръжените сили в министерство на отбраната на САЩ наричат *глобална интегрирана операция.* По същество това е еволюционно развитие на сега съществуващата стратегическа операция на групировката войски /сили/ от всички видове въоръжени сили, която ВС на САЩ планират да провеждат в хода на конфликт от висока интензивност.

При провеждането на глобална интегрирана операция Пентагонът ще бъде в състояние на базата на американските военни формирования, дислоцирани в различни райони на света, в кратки срокове да създава високомобилни групировки, които да могат ефективно да действат в една, в няколко или едновременно във всички операционни среди, осигурявайки при това висока степен на взаимодействие между участващите в операцията сили и средства. В хода на операцията се предвижда активно използване на технологичното преимущество на американските въоръжени сили, позволяващо в кратки срокове да се постигне решителна победа над противника, който преобладава числено.

Обединените оперативни концепции разкриват основните принципи за водене на бойни действия, определят възможностите, които следва да притежават обединените групировки на войски / сили/, и осигуряват оперативна основа за разработването на тяснонасочени и поддържащи /функционални/ концепции. Тези концепции съдържат редица документи, в които се разглеждат способите за използване на въоръжените сили в различни по своите мащаби и цели операции: основните бойни, по стабилизиране на обстановката, по сдържане на потенциалния противник, по осигуряване на вътрешната сигурност и други.

Понастоящем съществуват **шест** различни видове оперативни концепции, повечето от които са разработени за първи път през 2004 година. *„Голямомащабни бойни операции“, „Водене на военни действия срещу нередовни формирования“, „Операции за сдържане“, „Осигуряване на вътрешната сигурност и тази на цивилното население““, „Операции за стабилизиране на обстановката“, „Взаимодействие в сферата на сигурността“.*

Част от обединените оперативни концепции биват детайлизирани с помощта на постановките на тяснонасочените концепции за бойно използване на ВС на САЩ в хода на различните видове военни действия. Понастоящем съществуват **седем** тяснонасочени концепции, които са предназначени предимно за развитието на две обединени оперативни концепции – „Голямомащабни бойни операции“ и "Воденето на военни действия срещу нередовни формирования“.

За развитието на първата от тях са предназначени *„Достъп на единните сили на САЩ до районите за провеждане на операции“, „Оперативно развръщане в районите за водене на военни действия“, „Глобален удар“ и „Базиране на море“.* От своя страна, за развитие на втората е издадена концепцията „Водене на бойни действия в градски условия“ и продължава работата над концепциите „Противодействие на терористични мрежи“, „Оказване на помощ на чужди държави за защита от вътрешни опасности“ и „Водене на

нетрадиционни военни действия“. Освен това, към тяснонасочените концепции се отнасят „Използване на мрежите /каналите за управление/ на въздушния интерфейс“, „Ускорено съгласуване и развръщане“, а също и разработваните понастоящем „Единна концепция за киберпространството“ и „Използване на електромагнитния спектър във военните действия“.

В съответствие с тезите на концепцията „Достъп на единните сили на САЩ до районите за провеждане на операции“ за гарантираното осигуряване на такъв достъп в условията на противодействие на противника въоръжените сили на САЩ трябва ефективно да съчетават използването на наличните сили и средства за въоръжена борба във всички сфери, като използват успехите си в една от тях за осигураване на своето превъзходство и в другите сфери. При това особено внимание да се отделя на въпросите на предното / далечното/ развръщане на войските /силите/ и за създаване на система за предварително складиране на въоръжения, военна техника и други материални средства на отдалечени ТВД.

В концепцията „Оперативно развръщане в районите за водене на военни действия“ се определя, че даже в случаите на необходимост за мобилизиране многонационалните формирования на единните сили са длъжни да бъдат в готовност за изпълнение на бойни задачи не по-късно от 30-45 дни от началото на прехвърлянето на войски на отдалечени театри на военните действия.

В **Обединените поддържащи /функционални/ концепции** са залегнали изисквания за изпълнение от страна на обединените оперативни формирования на ВС на САЩ на основни функции, които следва ефективно да бъдат изпълнявани в целия спектър на военните операции в перспектива през следващите 8-20 години. Към такива функции се отнасят бойното използване, бойното управление, осигуряването на ситуационна осведоменост, тиловото осигуряване, защитата на войските, разузнавателното осигуряване и др. Понастоящем има 12 функционални концепции, повечето от които са

били изготвени в периода 2004-2005 година и от тогава не са преработвани.

1.6. Варианти за използване на стратегическите настъпателни сили /СНС/ на САЩ

За повече от седемдесет години, откакто САЩ притежаваха отначало атомно, а впоследствие ядрено оръжие, настъпиха сериозни изменения в плановете на американското ръководство по използването на този вид оръжия за масово поразяване. Първоначално, в условията на едностранно притежаване на атомно оръжие в относително ограничени количества, американската администрация планираше предимно масирани бомбардировки на големи градове на Съветския Съюз с цел унищожаване на центровете и обектите на административното, политическото, държавното и военното управление на страната и въоръжените сили, подкопаване на икономическия и военния потенциал в такива мащаби, че да бъдат нанесени на страната /СССР/ неприемливи, непоправими загуби, които се определяха от Пентагона в рамките от 2/3 до 3/4 на промишления потенциал и 1/4 от населението на страната.

Пентагонът периодически внасяше съществени корекции в плана за бойното използване на своите стратегически настъпателни сили /СНС/ - планът ЕИОП /SIOP/ - единният интегриран оперативен план. Главното се състоеше в многовариантното използване на стратегически ядрени сили – силите на междуконтинентални балистични ракети /МБР/, силите с балистични ракети на подводни лодки /БРПЛ/ с морско базиране и стратегическата авиация. Предвиждаха се различни по своя мащаб на задействаните сили и средства ядрени удари: от масирани до изборни и ограничени. Но винаги използването на ядрените средства се планираше изключително в качеството на изпреварващи действия. **Забележка**: *В официалните американски документи, в частност, понятието „ответен ядрен удар“ не се използва. Терминът „ответен“(retaliate) означава само „ответно действие“ – действие, в това число и ядрен удар, в отговор на някакво действие на противната страна, но без използването на ядрено оръжие.*

*Важното би било щото Вашингтон да приеме действие на другата страна неприемливо за себе си и достатъчно като повод за задействане на ядрените си сили, при това задействането им именно в **първия** ядрен удар/.*

Понастоящем, съгласно официалните ръководни документи на Пентагона, главната задача на американските СНС е сдържането на вероятния противник от използване на ядрено оръжие и на други видове оръжия за масово поразяване и, ако сдържането се е оказало неефективно, използването на своите сили за най-бързото разрешаване на конфликта при изгодни за САЩ условия.

Планирането на стратегически операции на ядрените сили на глобално равнище е възложено на обединеното стратегическо командване на ВС на САЩ. В координация с него зоналните обединени командвания осъществяват планирането на операции на ядрените сили в своята зона за отговорност.

Основната форма на използване на СНС на САЩ са ядрени удари, които в зависимост от вида на задачите и мащабите на задействане на компоненти на ядрената триада, както и в годините на студената война, биват *масирани, изборни* и *ограничени.* Ядрените средства с оперативно-тактическо предназначение се използват при операции на ТВД за нанасяне на изборни и ограничени удари.

За характеристика на специфичните подходи при избора на цели при планирането на ядрени удари се използват такива понятия, като *„контрасилов“, „противоценностен“, „ослепяващ“, „обезглавяващ“* и други. В декларативната политика на Съединените щати главният акцент се поставя на контрасиловия подход при планирането на ядрени операции. Противоценностният подход в своя тесен смисъл – унищожаването на градове – понастоящем декларативно се отхвърля от американското военно-политическо ръководство като нехуманен. Обаче, предвидените от този подход задачи по деградирането на икономиката и на други ключови ресурси на противника са включени в процеса на ядреното планиране на Пентагона.

Обезглавяващият и контрасиловият подходи се разглеждат в качеството на основни при планирането на ядрени удари срещу Руската Федерация. Така, в случай на провал на мерките по сдържането против Русия, американските СНС трябва да бъдат готови да осигурят разгрома на противника чрез неутрализиането на военно-политическото ръководство на Руската Федерация и унищожаването на руските стратегически ядрени сили /СЯС/. При това, отчитайки бойните възможности на ядрената триада на РФ, като основание за вземане на решение за нанасяне на ядрен удар срещу Русия могат да бъдат не само признаци за непосредствена подготовка на руските СЯС за тяхното използване, но дори и достоверни признаци за подобни намерения.

Изхождайки от това, в процеса на планиране на ядрена война срещу Руската Федерация американското ръководство разглежда в качеството на основна форма за използване на своите стратегически настъпателни сили **изпреварващия масиран удар**, а така също – в случай на необходимост – нанасянето на внезапен удар със силите и средствата на дежурните /ядрени/ сили. В плановете на САЩ терминът „ответен ядрен удар“ не е предвиден: той просто се отхвърля от американската военна доктрина. Дори **ответно-насрещният удар** за САЩ е нежелателен.

1.7. Стратегическата концепция „Глобален удар“

Стратегическата концепция „Глобален удар“ е била въведена в действие от ръководителя на Пентагона през 2005 година. Нейната главна цел е да осигури на въоръжените сили на САЩ възможност да поразява обектите на противника в най-кратки срокове и на голяма отдалеченост за сметка на комплексното използване на ударни средства с ядрено и обикновено комплектоване, а също така чрез космически, информационни и специални операции.

Едно от основните и най-перспективни направления за реализирането в САЩ на концепцията „Глобален удар“ е Единната целева програма „Мигновен глобален удар“. Особеността на

мигновените глобални удари /МГУ/ в рамките на посочената концепция се заключава в това, че при тяхното нанасяне изборът на средствата за поразяване се ограничава само в рамките на високоточните неядрени оръжия, способни да унищожават най-важните, труднодостъпни и критични по времето си цели във всяка точка на земното кълбо в рамките на един час от момента на вземането на решение от президента на САЩ.

Към днешно време Пентагонът не е постигнал някакви съществени резултати при реализирането на програмата „Мигновен глобален удар“. При запазване на съществуващите темпове на работа постъпването във ВС на САЩ на перспективни специализирани системи на въоръжение за мигновен глобален удар може да се очаква не по-рано от 2025 година.

Програмата „Мигновен глобален удар“ се намира на етапа на отработване на технологиите. Нейната реализация зависи от успеха на скъпоструващи, а също така технически сложни научни изследвания и е свързана със значителни военно-политически рискове. Приоритетен характер имат **научно-изследователските и опитно-конструкторски работи** /НИОКР/, насочени към разработването на технологии за планираното хиперзвуково средство за доставяне на боеприпаси /**AHW**-англ./ с максимална скорост на полета, превишаваща скоростта на звука 10 пъти, и далечина на полета до 6000 км. /запускът се осъществява с помощта на ракета-носител/. Продължават работите по две технологични програми в областта на хиперзвуковите оръжия: **HAWC** – отработване на технологиите на авиоционна управляема ракета с хиперзвуков правоточен въздушно-реактивен двигател; **TBG** – демонстрация на технически решения на хиперзвукова система оръжия с въздушно и морско базиране на основата на ракетен ускорител и планираното средство за доставяне на боеприпаси. По двата проекта се планира да бъдат проведени летателни изпитания през 2019 година.

В съответствие с изискване на Конгреса на САЩ Пентагонът в срок до края на 2020 финансова година /30 септември/ е длъжен да предостави доклад с предложения за началото на разработване на конкретна система на хиперзвуково оръжие с морско или наземно

базиране. Едновременно с това военното ведомство следва да даде оценка на риска, свързан с развръщането на средства за мигновен глобален удар, в това число на неядрени балистични ракети на подводни лодки. Това изискване на Конгреса е свързано с опасенията, че Русия може да приеме използването на подобно оръжие като ядрено нападение и да отреагира несъразмерно на него. При запазване на съществуващите темпове на работа във ВС на САЩ постъпването на перспективни хиперзвукови системи може да се очаква не по-рано от 2025 година.

В доктриналните документи на Пентагона, влезли в действие през 2015 година, се подчертава необходимостта за ВС на САЩ от хиперзвукови ударни средства, способни да преодоляват ешелонираните системи на ПРО и ПВО на противника. Маневривайки на голяма скорост по небалистична траектория на полета, те следва в рамките на един час от момента на вземане на решение от ръководството на страната да поразяват с неядрени бойни глави обектите, които понастоящем се планира да бъдат унищожени с ядрени боеприпаси. Заедно с това Вашингтон не разглежда перспективните въоръжения за мигновен глобален удар в качеството им на алтернатива на ядреното орйжие.

В Пентагона считат, че комплексното използване на ударните средства за МГУ, противоракетната отбрана, а също така на възможностите на ВС на САЩ за водене на бойни действия в космическото и кибернетичното пространство ще осигурят на Съединените щати в бъдеще превъзхождащо надмощие при провеждането на стратегическата операция в началния етап на голямомащабен въоръжен конфликт.

2. ВОЕННАТА МАШИНА НА САЩ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ТЕХНИТЕ ЖИЗНЕНИ ИНТЕРЕСИ В ГЛОБАЛЕН МАЩАБ

Както беше отбелязано по-рано, най-главната роля за осигуряване на жизнените интереси на САЩ, разпространяващи се по целия свят, американските администрации възлагат на военната сила. Именно тя – военната мощ бива задействана от Вашингтон във всеки случай, когато се окажат недостатъчни политическите, икономическите, дипломатическите, пропагандните и други невоенни средства за оказване на въздействие за достигане на външнополитическите цели на Съединените щати.

Ефективността на решаване на задачите от страна на въоръжените сили на САЩ определя тяхната сила. А за това, убедени са във Вашингтон, е необходимо превъзхождащо надмощие. Цялата следвоенна история /от средата на 40-те години на миналия век/ е потвърждение на това. И тази принципна линия – курсът на Вашингтон – е била, е и без съмнение ще се запази и в бъдеще, независимо коя партия представлява в Белия дом президента на САЩ. Достатъчно е да сравним даже официалните изказвания на последни двама президенти на САЩ, направени с разлика във времето от няколко месеца.

Президентът-републиканец Джордж Буш-младши, изказвайки се през октомври 2008 година в университета по национална отбрана във Вашингтон, е заявил: „В хода на намаляването на своя ядрен арсенал, ние инвестираме в създаването на потенциал за усъвършенстване на обикновените си оръжия. Става дума за новите безпилотни бойни летателни апарати и за високоточно оръжие с голям радиус на действие, които ни дават възможност да нанасяме удар по противника бързо на голямо разстояние и без да използваме ядрено оръжие“... „Тези системи

осигуряват нещо повече от защитата на нашите граждани – те също така усилват нашия потенциал за сдържане“, - признал Буш. Скоро след това президентът-демократ Барак Обама в свое послание към Конгреса е заявил буквално следното: „Ние ще имаме най-силните въоръжени сили за цялата история на света. Ние ще направим всичко за да поддържаме технологическото си преимущество и да защитим нашите интереси, да победим всеки враг“. Думите са различни, но по смисъл нямат никаква разлика.

Никоя администрация на САЩ, никога не се е съмнявала и няма да се съмнява в необходимостта от изразходването на колосални средства за военни цели. Следва да напомним, че във времето на Студената война Вашингтон ежегодно изразходваше до една трета от федералния бюджет за военни приготовления. Дали нещо се е изменило след края на противопоставянето между двете политически системи, наистина ли е настъпил краят на студената война? Не, и още веднъж не!

През 2016 година САЩ са изразходвали по програмата „национална отбрана“ повече от 600 милиарда долара /по линия на министерство на отбраната и на други федерални ведомства/. Много ли е това или не? Разсъдете сами: това е повече от една трета от разходите за военни цели на всички държави в света.

Вашингтон се опитва да успокои, да увери световното обществено мнение, с твърдения за това, че такива огромни средства се разходват за създаването на средства за борба с международния тероризъм. Но, преди всичко, международните терористи нерядко биват създавани или непосредствено поддържани от самите Съединени щати. Достатъчно е да обърнем внимание на близката история на международния тероризъм в Близкия Изток – от Осама бин Ладен до сирийските антиправителствени екстремистки организации. И, освен това, за борба с такъв противник /международните терористи/ не са необходими нито междуконтинентални балистични високоточни ракети с обикновени / неядрени/ бойни глави, нито хиперзвукови ударни средства, в това число за нанасянето на мигновен глобален удар, нито, още повече, стратегически системи за ПРО.

Сладкодумните политици в САЩ и на Запад се опитват да убедят другите в това, че заплахата за сигурността се крие не в американската и натовската военна сила. Като че ли заплахата идва от някакви злонамерени страни/?/, докато намеренията на САЩ /и НАТО/ са винаги най-миролюбиви! Пълни групости! Въоръжените сили на САЩ и НАТО – това е продължителна /ето вече 70 години/ и постоянна величина, която непрекъснато увеличава своя военен потенциал. А намеренията на САЩ или НАТО днес са едни, утре са други, при това винаги агресивни и настъпателни.

Именно поради това военната доктрина на Руската Федерация в качеството на главни външни опасности за Русия определя преди всичко следните:

„ а/ нарастването на силовия потенциал на Северноатлантическия блок /НАТО/ и възлагането на блока на глобални функции, реализирани в нарушение на нормите на международното право, приближаване на военната инфраструктура на страните-членки на НАТО към границите на Руската Федерация, включително по пътя на по-нататъшно разширяване на блока;

б/ дестабилизация на обстановката в отделни държави и региони и подкопаване на глобалната и регионалната сигурност;

в/ развръщане /нарастване/ на военни контингенти на чужди държави /група държави/ на територии на държави, съпределни с Руската Федерация и нейните съюзници, а също така в прилежащи акватории, в това число за политически и военен натиск спрямо Руската Федерация;

г/ създаване и развръщане на системи на стратегическа ПРО, подкопаващи глобалната сигурност и нарушаващи установилото се съотношение на силите в ракетно-ядрената сфера, реализация на концепцията за „глобален удар“, плановете да бъдат разположени оръжия в Космоса, и също така развръщането на стратегически неядрени системи на високоточни оръжия...“

2.1. Роля и място на въоръжените сили в системата на държавното управление на САЩ

Ръководството на САЩ разглежда въоръжените сили в качеството им на един от най-важните инструменти за осигуряване на националната сигурност, достигането на американско глобално лидерство, защита и осъществяване на политическите и икономическите интереси на Съединените Щати във всеки регион на света.

В официално декларирани от Вашингтон главните задачи на въоръжените сили на Съединените Щати по приоритетен ред са определени, както следва:

- противодействие на тероризма, на насилствения екстремизъм, осигуряване на високо ниво на готовност за водене на регулярни бойни действия;
- сдържане на агресията и разгром на вероятния противник;
- планиране на силите и средствата и осигуряване използването на американските войски /сили/ в отдалечени райони при опити на противника да ограничи достъпа им до тях, а също така използване на нетрадиционни средства и способи за водене на войната;
- противодействие на разпространяване на оръжия за масово поразяване;
- осигуряване на безпрепятствен достъп на Вашингтон до космическото и кибернетическото пространство;
- осигуряване на ядрено сдържане за сметка на наличието на надежден, безопасен и ефективен национален ядрен арсенал;
- защита на територията на страната и оказване съдействие на гражданските власти при екстрени ситуации;
- използване военното присъствие на САЩ с цел разпространение на националните политически и икономически интереси;

- ограничено участие в противовъстанически операции, урегулиране на кризисни ситуации с опора на потенциала на съюзниците и партньорите на Съединените Щати;

- провеждане на хуманитарни, спасителни и други операции.

В Съединените Щати не съществува единен закон, който да определя структурата и функциите на въоръжените сили и техните ръководни органи. От 1789 година, когато в страната е било създадено военно министерство, по този въпрос са били приети голямо количество законодателни актове. В хода на историческото развитие тези законодателни актове са били уточнявани, преразглеждани, изменяни, някои от тях са били отменяни, появявали са се нови.

Строителството и функционирането на въоръжените сили се осъществява в съответствие с изискванията на Конституцията на страната, на законодателните актове на Конгреса, на изпълнителните укази на президента и на разработените на тяхна основа директиви на длъжностните лица /директивите на МО, наставленията на Комитета на началник-щабовете, устави и инструкции на щабовете и видовете ВС/.

Съгласно американското законодателство главнокомандващ на въоръжените сили се явява президентът на САЩ, който има правото да въвежда в страната извънредно положение, да обявява частична мобилизация, да дава заповед за водене на бойни действия и за използване на ядрено оръжие.

В правата на президента влизат повечето от въпросите за подготовката на страната и на ВС за война, за използването им в мирно време /борба с тероризма и наркопрестъпността, потушаване на граждански бунтове, ликвидиране на последствия от стихийни бедствия/. По въпросите на военната политика и управлението на ВС Президентът на САЩ като глава на държавата и главнокомандващ на въоръжените сили се опира на многобройните държавни и военни институции, които са натоварени със съответните пълномощия и отговорности.

Министърът на отбраната /гражданско лице/ се назначава от президента и се утвърждава от сената на Конгреса. Той осъществява ръководството на въоръжените сили в пълен обем и носи отговорност за тяхното строителство, използване и бойна готовност, провеждането на НИОКР, тяхното материално и техническо осигуряване. Ръководителят на Пентагона е главен съветник на президента по военните въпроси и е едно от главните длъжностни лица в ръководството на страната, оказващи определящо влияние при формирането и реализацията на политиката на американската администрация в областта на националната сигурност.

Министерството на отбраната е орган на изпълнителната власт на САЩ, на който е възложена отговорност за решаване на следните главни задачи:

- поддържане на конституционния строй на Съединените Щати и неговата защита от външни и вътрешни врагове;
- осигуряване сигурността на САЩ, на техните територии и на важните за интересите на страната райони;
- защита и разпространение в света на политиката и интересите на Съединените Щати.

Установилата се към настоящо време структура на министерство на отбраната, пълномощията и функционалните задължения на неговите длъжностни лица е резултат на многогодишна работа по усъвършенстване на военното ведомство при отчитане на множество фактори. Към главните от тях можем да отнесем: изменението на международната обстановка, възникването на нови заплахи и предизвикателства, повишаване равнището на бойната готовност на въоръжените сили и на военно-икономическия потенциал на вероятния противник, еволюцията в способите за водене на бойни действия, появата на нови видове въоръжение и военна техника, финансово-икономическите възможности на страната.

На висшия орган на законодателната власт в САЩ – Конгреса в съответствие с конституцията принадлежи правото да обявява война, да

издава закони за строителството на въоръжените сили, за тяхното финансиране, да утвърждава реда за управление на видовете ВС.

Важна роля в системата на управление на въоръжените сили на САЩ играе съветът за национална сигурност като висш консултативен орган към президента на Съединените Щати по въпросите на политиката в областта на националната сигурност.

Комитетът на началник-щабовете /КНЩ/ е ключов консултативен, планиращ и изпълнителен орган, с помощта на който президентът и министърът на отбраната осъществяват оперативното ръководство на въоръжените сили и координират плановете за тяхното развитие. Председателят на КНЩ се явява главен военен съветник на президента, на съвета за национална сигурност и на министъра на отбраната.

Обединените командвания /ОК/ са формирования на оперативно-стратегическо и стратегическо ниво. Те са с различни задачи, но имат общи черти в своята структура.

Понастоящем във въоръжените сили на САЩ има десет обединени командвания, в състава на които са заделени формирования на всички видове въоръжени сили.

Шестте зонални обединени командвания – в Европейската и в Африканската зони, в зоните на Северна Америка, Тихия океан, Централна и Южна Америка, а също Обединеното централно командване - играят ключова роля в реализация на концепцията за предно присъствие и, съгласно американските геостратегически концепции, имат конкретни зони за отговорност.

Трите функционални ОК – стратегическото, на стратегическите прехвърляния, на силите за специални операции – нямат конкретни зони за отговорност. Те решават задачи в глобален мащаб и в интерес на зоналните обединени командвания.

2.2. Структура, боен и числен състав на въоръжените сили на САЩ

Съвременната структура на въоръжените сили на САЩ се установи след края на Втората световна война. Непреходният стремеж на американския управляващ елит към придобиването и поддържането на ненадминатата военна мощ е определяло и определя характера и насоките на развитие в САЩ на силите и средствата за въоръжена борба, на способите за военно-силово осигуряване на жизнените интереси на САЩ в глобален мащаб.

Федералните власти, властите на американските щати и, което е много важно, големите частни компании – производители на въоръжение и военна техника, оперативно внедряват в практиката на военното дело най-последните достижения на военната мисъл, резултатите на най-новите научно-технически изследвания с цел изпреварващо другите страни създаване, серийно производство и масово внедряване във войските /силите/ на най-нови системи и комплекси въоръжение. Следва да отбележим американската практика на комплексно развитие на всички видове и родове войски /сили/, на ударни системи с наземно, въздушно-космическо и морско базиране и едновременно с това – а нерядко с изпреварване – на средства и системи за бойно управление, разузнаване, свръзки, радиоелектронна борба, компютъризация, определящи ефективността от използването на високоточните ударни комплекси.

Всичкото това позволи на Съединените Щати, опиращи се на мощния си икономически, научно-технически и технологически потенциал, да създаде и към днешна дата да поддържа на високо ниво сбалансирана система за решаване на задачи, насочени за достигане на хегемонистичните цели на силов диктат на САЩ при провеждането на международната и военната си политика.

Въоръжените сили на САЩ формално са в състав от три вида: армия /сухопътни войски/, военно-въздушни и военно-морски сили. На практика корпусът на морската пехота се явява четвърти вид въоръжени сили. Освен това, в оперативно подчинение на министъра на отбраната се намира и бреговата охрана на САЩ, която административно влиза в състава на министерство на вътрешните работа на САЩ.

Общата численост на въоръжените сили на САЩ /отнасяща се към 1.10.2016 година/ е 2 167 100 военнослужещи /в.сл./, в това число:

- Сухопътни войски – 1 015 000 в.сл., от тях: 475 000 са в редовните сили, 342 000 – в Националната гвардия, 198 000 – в резерва;
- Военно-въздушни сили – 491 700 в.сл., от тях: 317 000 са в редовните сили, 105 500 – в Националната гвардия, 69 200 – в резерва;
- Военно-морски сили – 386 600 в.сл., от тях: 329 200 са в редовните сили, 57 400 – в резерва;
- Корпус морска пехота – 222 900 в.сл., от тях: 184 000 са в редовните сили, 38 900 – в резерва;
- Брегова охрана – 50 900 в.сл., от тях: 41 900 са в редовните сили, 9000 – в резерва.

Бел. на преводача: Въоръжените сили на САЩ се състоят от **редовни сили** и **резервни компоненти**. В състава на последните влизат Националната гвардия и Резерва.

2.2.1. Сухопътни войски на САЩ

Сухопътните войски се състоят от редовни войски и резервни компоненти. Административното ръководство на сухопътните войски осъществява министърът на армията /цивилно лице/ чрез началника на щаба на СВ, който е член на Комитета на началник-щабовете на ВС на САЩ и носи отговорност за бойната готовност и използването на СВ. В оперативно отношение формированията на сухопътните войски влизат в състава на обединените командвания на ВС на САЩ и са подчинени на техните командващи.

В административно отношение сухопътните войски са обединени в три основни, шест зонални, три функционални и 12 командвания / учреждения/ на централно подчинение.

Редовните войски включват:

- Седем щабове на армии – 2-ра, 3-та, 5-та, 6-та, 7-ма, 8-ма полеви и 1-ва армия на териториалния военен окръг;

- 3 щабове на корпуси – 1-ви и 3-ти армейски, 18-ти въздушно-десантен;

- 11 щабове на дивизии – 7-ма, 10-та, 25-та леки пехотни, 2-ра пехотна, 1-ва, 3-та, 4-та механизирани, 1-ва кавалерийска /бронетанкова/, 1-ва бронетанкова, 82-ра въздушно-десантна, 101-ва въздушно-щурмова;

- 32 бойни бригади, включително 2-ри и 3-ти кавалерийски полкове /механизирани бригади „Страйкер“/;

- Части и подразделения за специални операции, за бойно и тилово осигуряване.

На въоръжение на редовните сухопътни войски се намират 1600 танка М1“Абрамс“, около 2000 оръдия полева артилерия, минохвъргачки и **реактивни системи за залпов огън** /РСЗО/, около 4200 противотанкови средства, повече от 500 зенитно-ракетни комплекса, до 4000 бойни бронирани машини от различен тип, повече от 3300 самолети и вертолети армейска авиация и около 2700 безпилотни летателни апарати.

Резервни компоненти на СВ са сухопътните войски на националната гвардия и резерва на армията.

Сухопътните войски на националната гвардия са най-подготвеният резервен компонент, предназначен за усилване групировката на войските по време на застрашителния период или в началото на военни действия.

Сухопътните войски на националната гвардия включват:

- Осем щаба на дивизии – 29-та лека пехотна, 34-та, 36-та, 38-ма пехотни, 28-ма, 35-та, 40-та, 42-ра механизирани;

- 28 бойни бригади;

- Части и подразделения за специални операции, за бойно и тилово осигуряване.

Всички съединения и части са попълнени с личен състав и въоръжение по щатовете на редовните войски. Финансирането и издръжката на националната гвардия се осъществява от федералния бюджет /90%/ и от средства на щатовете /10%/. В застрашителния период формированията на националната гвардия се преподчиняват на министъра на армията.

На въоръжение в сухопътните войски на националната гвардия се намират повече от 400 танка М1“Абрамс“, 1500 оръдия полева артилерия, минохвъргачки и РСЗО, около 3000 противотанкови средства, 300 зенитно-ракетни комплекса, 1400 бойни бронирани машини от различен тип, до 1700 самолети и вертолети армейска авиация и повече от 1600 безпилотни летателни апарати.

Формированията на националната гвардия в мирно време са подчинени на губернаторите на щати, на чиято територия те са дислоцирани и могат да бъдат използвани за поддържане на обществения ред, за осигуряване нормалното функциониране на правителствените учреждения, за ликвидиране на последствия от стихийни бедствия и решаване на други задачи. Координацията на въпросите по строителството, материално-техническото осигуряване, а също връзката между федералните ведомства и властите на щатите, осъществява управлението на сухопътните войски на националната гвардия, което организационно влиза в състава на щаба на армията, чрез генерал-адютантите на щатите, които на практика се явяват началници на щабовете към губернаторите. Мобилизационната, оперативната и бойната подготовка на съединенията и частите на сухопътните войски на националната гвардия се организира и осъществява от щаба на 1-ва армия /на териториалния военен окръг/, който е подчинен на командването на сухопътните войски на континенталната територия на САЩ.

Резервът на армията е предназначен за подготовка, мобилизационно развръщане и предаване в състава на редовните войски на боеготови съединения и части, за развръщане на учебно-мобилизационни бази, за попълване на бойните загуби в хода на войната, а при необходимост и за формиране на нови части.

Резервът на армията включва следните командвания, съединения, части и подразделения: учебни, за специални операции, за бойно и тилово осигуряване. Резервът на армията се издържа за сметка на федералния бюджет. Има на въоръжение 10 минохвъргачки, 30 противотанкови средства, около 200 самолети /вертолети/ армейска авиация и безпилотни летателни апарати.

Командващият резера на армията отговаря за комплектуването, осигуряването с въоръжение и военна техника, планирането на бойната подготовка на формированията на резерва. Ръководството на мобилизационната, оперативната и бойната подготовка на силите и средствата на резерва на армията е възложено на командването на сухопътните войски на континенталната територия на САЩ, което изпълнява своите функции чрез щаба на 1-ва армия.

2.2.2. Военно-въздушни сили на САЩ

Военно-въздушните сили се състоят от редовни сили и резервни компоненти /ВВС на националната гвардия и резерва на ВВС/, които административно са сведени в десет основни командвания, 25 учреждения /15 управления, 7 центъра и 3 учреждения на централно подчинение/ с правата на командвания, а също управление на ВВС на националната гвардия, което организационно влиза в състава на щаба на ВВС и притежава правата на командване.

По своето целево предназначение и характера на решаваните задачи военно-въздушните сили се разделят на стратегически ракетни сили с наземно базиране, бойна и спомагателна авиация.

Стратегическите ракетни сили с наземно базиране са представени от стационарната ракетна система „Минитмън“, която организационно влиза в състава на 20-та въздушна армия /авиобаза (АвБ) Уоррен, щат

Уайоминг/ от командването за глобални удари на ВВС /АвБ Барксдейл, щат Луизиана/ и включва три крила МБР /90-то, 91-во, 341-во/, всяко с триескадрилен състав, с 50 пускови установки МБР от шахтен тип във всяка ескадрила /5 отряда по 10 ПУ/.

Общо в бойния състав на СНС се намират 450 МБР „Минитмън-3“, които в мирно време се намират в боеготово състояние. От тях 95% / около 400 носителя/ постоянно се намират в състава на дежурните сили с оперативна готовност за пуск шест-девет минути.

Бойната авиация включва в състава си стратегическа бомбардировъчна авиация, тактическа и разузнавателна авиация, чиито формирования влизат в състава на бойното авиационно командване, командвания на ВВС в Европейската и в Африканската зони, в зоната на Тихия океан.

Стратегическата бомбардировъчна авиация /СБА/ е представена от самолетите B-1B, B-2A и B-52H, влизащи в състава на 8-ма въздушна армия /АвБ Барксдейл, щат Луизиана/ от командването за глобални удари и 10-та въздушна армия /Форт-Уерт, щат Тексас/ от командването на резерва на ВВС /АвБ Робинс, щат Джорджия/.

На въоръжение в бойния състав на СБА се намират около 130 бомбардировача: до 20 B-2A, 60 B-52H, 50 B-1B. Освен това, в активния резерв и в центъра за обслужване и възстановяване на авиационна техника /АвБ Девис-Монтан, щат Аризона/ се намират още по 30 тежки бомбардировачи.

Летищата за постоянно базиране се намират в континенталната част на САЩ /АвБ Барксдейл, щат Луизиана; АвБ Майнот, щат Северна Дакота; АвБ Уайтмен, щат Мисури; АвБ Дайс, щат Тексас; АвБ Елсуърт, щат Южна Дакота/. На ротационен принцип самолети биват базирани на АвБ Андерсън /о. Гуам, САЩ/ и Ел-Удейд /Катар/. Четири стратегически бомбардировача B-2B се намират постоянно на бойно дежурство в АвБ Уайтмен, щат Мисури.

Тактическата авиация включва формирования на редовните сили и резервни компоненти, имащи на въоръжение тактически истребители,

щурмови самолети и самолети за разузнаване и за **радиоелектронна борба** /РЕБ/. Формированията на редовните сили имат в състава си 66 ескадрили тактическа авиация /около 1200 бойни самолети, включително до 500 носители на ядрено оръжие/, а във формированията на резервните компоненти – 38 ескадрили /до 700 бойни самолети, включително до 400 носители на ядрено оръжие/. Освен това, паркът от бойни самолети на тактическата авиация, намиращ се в активен резерв при авиационните формирования на редовните сили, наброява до 100 самолети / в това число 60 носителя на ядрено оръжие/.

Разузнавателната авиация включва в състава си формирования на редовните сили и резервни компоненти. Разузнавателните самолети се намират на въоръжение само в редовните сили, а стратегическите безпилотни летателни апарати са на въоръжение в редовните сили и в резервните компоненти на ВВС. В състава на подразделенията на разузнавателната авиация влизат до 50 стратегически разузнавателни самолети, 300 безпилотни летателни апарати /RQ-4 „Глобал Хок“, MQ-1B „Предатор“ и MQ-9A „Рипер“/.

Спомагателната авиация се подразделя на военно-транспортна, транспортно-зареждаща авиация, авиация на силите за специални операции и учебна. Тя също включва формирования на редовните сили и резервни компоненти, имащи на въоръжение самолети /транспортни стратегически и тактически, стратегически самолети за дозареждане с гориво, въздушини командни пунктове, за далечно радиолокационно откриване и за управление на авиацията, със специално предназначение, за свръзка, за разузнаване на целите , за търсене и спасяване, учебни и изпитателни/ и вертолети.

Формированията от *военно-транспортната авиация* на редовните сили и резервните компоненти влизат в състава на командването на въздушните прехвърляния от командването на ВВС в Европейската и Африканската зони, а също в зоната на Тихия океан и имат на въоръжение около 300 стратегически и повече от 400 тактически транспортни самолети, 20 транспортни самолети със специално

предназначение /последните осигуряват въздушните пътувания на президентската администрация и на висшето ръководство на ВС на САЩ/.

Формированията на *транспортната авиация за дозареждане с гориво във въздуха* от редовните сили и резервните компоненти влизат в състава на командването на въздушните прехвърляния, командванията на ВВС в Европейската и Африканската зони, в зоната на Тихия океан. На въоръжение в тях се намират повече от 400 стратегически транспортно-зареждащи самолети.

Основата на *авиацията на силите за специални операции* съставят шест авиокрила и една авиогрупа за специални операции, а също три авиокрила за търсене и спасяване на редовните сили и резервните компоненти. Всичко в състава на военновъздушните сили се наброяват повече от 150 самолети със специално предназначение.

Силите и средствата на *учебната авиация* са сведени организационно в командване за обучение и подготовка на кадри, а също така в учебни и учебно-бойни крила и ескадрили на другите основни командвания. Самолетният парк на учебната авиация включва повече от 1400 единици авиационна техника.

Освен това, в състава на бойното авиационно командване и на командването за материално-техническо осигуряване се намират повече от 200 изпитателни и изследователски летателни апарати от различен тип и предназначение.

За провеждането на операции /решаването на бойни задачи/ от щатните сили и средства на подразделенията, частите и съединенията на ВВС на ротационен принцип се създават експедиционни авиационни формирования /ЕАФ/. В зависимост от условията на обстановката техният боен състав може да включва експедиционни авиационни ескадрили, групи, крила.

2.2.3. Военно-морски сили на САЩ

Военно-морските сили включват флот и морска пехота, състоящи се от формирования на редовните сили и резерва.

Организационно военно-морските сили са сведени в шест основни командвания, две междуфлотски командвания, четири междуфлотски командвания на централно подчинение, три регионални командвания и 11 брегови командвания на централно подчинение /в това число: разузнавателната служба, главните кадрови управления и медицинското/.

Административното ръководство на военно-морските сили осъществява министърът на на ВМС /гражданско лице/ чрез началника на щаба на ВМС, който е член на комитета на началник-щабовете на ВС на САЩ и носи отговорност за бойната готовност и използването на силите на флота.

В оперативно отношение формированията на ВМС са подчинени на обединените командвания на въоръжените сили. Висши оперативни обединения на ВМС са оперативните флотове /ОФ/, които имат следните операционни зони: 3-ти ОФ – източните и централните части на Тихия океан; 4-ти ОФ – Карибско море, а също акваториите на Атлантическия и Тихия океан, прилежащи на Централна и Южна Америка; 5-ти ОФ – северо-западната част на Индийския океан; 6-ти ОФ – източната част на Атлантическия и юго-западната част на Индийския океан; 7-ми ОФ – западната част на Тихи и източната част на Индийски океани. В състава на 10-ти оперативен флот влизат сили и средства на киберкомандването на ВМС /не притежава корабен състав/.

Основа на ***силите на флота*** съставят корабните формирования и авиацията на флота.

Корабните формирования имат на въоръжение повече от 200 кораби **/**от тях 14 плаващи ракетни бази (ПЛАРБ – бел.ред.-плаващи атомни ракетни бази) от типа „Охайо“ с БРПЛ /бел.ред. – балистични ракети на подводни лодки/ „Трайдънт-2“, 10 атомни многоцелеви самолетоносачи тип „Нимиц“ и един многоцелеви самолетоносач тип

„Китти Хок“, около 60 атомни многоцелеви подводни лодки**/**, влизащи в състава на Атлантическия и Тихоокеанския флотове.

В състава на командването за морски превози на ВМС на САЩ се намират около 160 съда с различно предназначение.

В редовните сили на *авиацията на флота* се намират около 900 бойни самолети, до 500 бойни вертолети, а в резерв – повече от 100 бойни самолети и вертолети.

От състава на еднородните съединения, части и подразделения на въздушните сили на флотовете се формират девет авионосни авиационни крила, действащи от самолетоносачи. По правило авионосното крило включва четири изтребително-щурмови ескадрили, а също така по една ескадрила самолети за далечно радиолокационно разузнаване, за радиоелектронна борба и вертолети за борба с подводни лодки.

2.2.4. Корпус на морската пехота

Корпусът на морската пехота включва наземни войски и авиация на морската пехота /МП/, които включват формирования на редовните войски /сили/ и резерв.

Комендантът на морската пехота осъществява управлението на силите на МП чрез щаб, като едновременно с това е член на комитета на началник-щабовете на ВС на САЩ. На коменданта на МП са подчинени десет командвания **/**на силите на МП на Атлантическия флот; на силите на МП на Тихоокеанския флот; на резерва на МП; за разработване на концепции за бойно използване и обучение на войските (силите); на силите за специални операции; на киберкомандването; на комплектуването; на тила; на НИОКР, закупуването на въоръжение и военна техника; на инфраструктурата**/**.

В наземните войски на морската пехота, включително в резерва, се намират три щаба на експедиционни дивизии /1-ви, 2-ри, 3-ти/, четири дивизии /1-ва, 2-ра, 3-та, 4-та/, три щаба на експедиционни

бригади /1-ви, 2-ри, 3-ти/, седем щабове на експедиционни батальони / 11, 13, 15, 22, 24, 26, 31/, части и подразделения за осигуряване. На въоръжение имат около 200 танка, повече от 400 оръдия полева артилерия, реактивни системи за залпов огън и минохвъргачки, повече от 1000 бойни бронирани машини от различен тип.

Редовните сили на *авиацията на морската пехота* наброява до 400 бойни, повече от 200 транспортни самолети, около 400 бойни и транспортни вертолети, а в резерв – повече от 100 самолети и вертолети.

Бойното използване на силите на морската пехота се предвижда в състава на оперативни формирования: на експедиционни дивизии, на експедиционни дивизии с предно базиране, на експедиционни бригади, на експедиционни батальони и на оперативно-тактически групи „Кризис“.

Експедиционната дивизия / от 40 000 до 80 000 души/ включва щаб на експедиционната дивизия, дивизия на морската пехота, авиационно крило и група за тилово осигуряване.

Експедиционната дивизия с предно базиране /от 16 500 до 40 000 души/ включва четири компонента /команден, наземен, авиационен и за тилово осигуряване/ и, по правило, влиза в състава на обединено оперативно формирование на ВС на САЩ.

Експедиционната бригада /от 14 000 до 17 000 души/ включва щаб на експедиционната бригада, полкова десантна група **/**полк на морската пехота, артилерийски дивизион, танкова рота, разузнавателна рота, рота от плаващи бронетранспортьори и инженерна рота**/**, смесена авиационна група на МП и части за тилово осигуряване.

Експедиционният батальон /от 2200 до 2500 души/ включва щаб на експедиционния батальон, батальон на МП /усилен с танков взвод, артилерийска батарея, разузнавателен взвод и взвод от плаващи бронетранспортьори/, смесена авиационна ескадрила на МП и подразделения за тилово осигуряване.

С цел повишаване на стратегическата мобилност на силите на морската пехота в Индийския океан /о-в Диего Гарсия/ и в западната част на Тихия океан /о-в Гуам и о-в Сайпан/ предварително са развърнати две ескадри от кораби-складове на командването на морските превози на ВМС на САЩ, всяка от които разполага с въоръжения и средства за **материално-техническо осигуряване** /МТО/ на експедиционна бригада на морската пехота. Аналогични запаси се намират в складове, намиращи се на територията на Централна Норвегия.

2.2.5. Брегова охрана на САЩ

Бреговата охрана /БОХР/, явявайки се компонент от въоръжените сили на САЩ, влиза в структурата на министерство на вътрешната сигурност /МВС/ на Съединените щати, оперативно е подчинена на началника на щаба на МВС. Тя се ръководи от комендант, състои се от формирования на редовните сили и резерв. Щабът на БОХР се намира в град Вашингтон, федерален окръг Колумбия.

На бреговата охрана са възложени следните основни задачи: наблюдение за изпълнение на федералните закони на САЩ и на международните съглашения по въпросите на морското право, риболова, емиграцията; охрана на 200-милната икономическа зона и на континенталния шелф на страната; митнически контрол; борба с контрабандата с наркотици и с незаконната миграция; контрол върху сигурността на търговското корабоплаване и на малогабаритни съдове; провеждане на спасителни операции; осигуряване плаването при замръзване на вътрешните и арктическите води; осигуряване сигурността на пристанищата; провеждане на океанографски изследвания; контрол за съблюдаване на мерките за предотвратяване замърсяването на околната среда; подготовка на силите от резерва.

В административно отношение БОХР се разделя на две зони за отбрана /отговорност/: Атлантическа /Източна/ океанска с щаб в гр. Портсмут, щат Вирджиния и Тихоокеанска /Западна/ с щаб в гр. Аламеда, щат Калифорния. Всяка зона включва райони, които се състоят

от сектори и групи кораби /в Атлантика – 1, 5, 7, 8 и 9 райони, в Тихия океан – 11, 13, 14 и 17 райони/.

В оперативно отношение силите и средствата на Атлантическата / Източна/ зона за отбрана на БОХР се намират в подчинение на командването на силите на флота /ВМС/ в зоната на Северна Америка, а тези на Тихоокеанската /Западна/ зона за отбрана – на командването на ВМС в зоната на Тихия океан.

В състава на БОХР влизат *командвания* /на свръзките и информационните системи; на бойните действия в кибернетическото пространство (киберкомандване); за подготовка на личния състав; за боеготовност на силите на БОХР/ и *центрове* /за сигурност в морето; за разузнаване; по предотвратяване от замърсяване на околната среда; за подготовка на резервисти; за разузнаване при замръзване; за набиране и подготовка на новобранци; за НИОКР; за тилово осигуряване; за подготовка на летателния състав; за ремонт на авиационната техника; за радионавигация и електронни системи/. Подготовката на офицерски кадри се извършва в академия /Ню-Лондон, щат Кънектикът/ и в института на бреговата охрана /гр. Оклахомасити, щат Оклахома/. Ремонтът на корабите и съдовете е организиран в корабостроителницата на БОХР /Куртис-бей, щат Мериленд/.

На въоръжение в БОХР се намират около 40 кораби, а също до 200 катери и спомагателни съдове с различно предназначение. Авиацията на БОХР разполага с около 200 самолети и вертолети. Силите на бреговата охрана са разсъсредоточени практически по всички пристанища, разположени по крайбрежието на Атлантическия и Тихия океани, Великите езера и Мексиканския залив.

2.3. Оперативно строителство на въоръжените сили на САЩ

С цел повишаване оперативността на групировките на войските / силите/ в различни региони на света, като това се обвързва с природно-географските условия, с театрите на войната и военните действия, въоръжените сили на САЩ са сведени в оперативно-стратегически и стратегически обединени командвания на разновидни и разнородни

сили и средства. Така се постига поддържането на войските /силите/ във висока степен на бойна готовност, съкращава се до минимум времето за привеждането им в готовност за изпълнение указанията на върховния главнокомандващ /президента на САЩ/, заповедите и разпорежданията на военното ръководство.

Понастоящем всички видове ВС и родове войски /сили/ са сведени в десет обединени командвания на въоръжените сили на САЩ:

- Обединено командване на ВС на САЩ в Европейската зона;
- Обединено централно командване на ВС на САЩ
- Обединено командване на ВС на САЩ в зоната на Северна Америка;
- Обединено командване на ВС на САЩ в зоната на Централна и Южна Америка;
- Обединено командване на ВС на САЩ в Африканската зона;
- Обединено командване на ВС на САЩ в зоната на Тихия океан;
- Обединено командване на силите за специални операции на ВС на САЩ;
- Обединено стратегическо командване на ВС на САЩ;
- Обединено командване на стратегическите прехвърляния на ВС на САЩ;
- Обединено командване НОРАД.

В последно време се работи по въпросите за създаване на сили за глобално реагиране на ВС на САЩ.

2.3.1. Обединено командване на ВС на САЩ в Европейската зона

Обединеното командване на ВС на САЩ в Европейската зона / рис.1/ е създадено на 1 август 1952 година. В неговия състав бяха включени командванията на видовите компоненти на ВС на САЩ в Европа, които дотогава се подчиняваха пряко на председателя на КНЩ

на ВС на САЩ. Зона на отговорност на командването е Европейския континентален район и част от Европейско-Азиатския континентален район /Турция, Азербайджан, Армения, Грузия, Кипър и Израел/. Общо казано тя обхваща територията на 52 страни с площ от 27,7 млн.кв.км. и водна повърхност с площ от 33,6 млн.кв.км.

В състава на обединеното командване на ВС на САЩ в Европейската зона влизат формированията на сухопътните войски, военно-въздушните сили и флота, а също така части и подразделения на морската пехота и на силите за специални операции /схема № 1/.

Управлението на подчинените войски /сили/ командващият ОК в *Европейската зона* осъществява чрез щаб, дислоциран в град Вайхинген /на 5 км. югозападно от град Щутгард, Германия/, а също така чрез командващите и щабовете на СВ, ВВС, ВМС, МП и на силите за специални операции в зоната на тяхната отговорност.

Командването на сухопътните войски в Европейската зона /7 полева армия/ с щаб в град Хайделберг, Германия включва формированията, дислоцирани в Германия, Италия, Великобритания, Белгия, Холандия, Люксембург, Косово, Румъния, България и Турция.

Основата им съставят 2-ри кавалерийски полк /от механизираната бригада „Страйкер“, град Графенвер, Германия/ и 173-та въздушно-десантна бригада /град Виченца, Италия/. На въоръжение в СВ в *Европейската зона* се намират бойни бронирани машини /ББМ, 550 бр./, оръдия на полевата артилерия и митохваргачки /около 130 бр./, бойни хеликоптери /до 170 броя/. Общата им численост е около 30000 военнослужащи.

Командването на военно-въздушните сили в Европейската зона /с щаб във военновъздушната база в Рамщайн, Германия/ включват сили и средства на 3-та въздушна армия /авиобаза Рамщайн/. На въоръжение имат повече от 150 бойни самолети. Командващият на това командване едновременно с това е и командващ на ВВС на ОК на ВС на САЩ в Африканската зона.

Командването на военноморските сили на САЩ в Европейската зона /с щаб във военноморска база в Неапол, Италия/ включва 6-ти оперативен флот, в чийто състав на постоянен принцип влизат пет кораба. Командващият на това командване едновременно е и командващ на ВМС на ОК на ВС на САЩ в Африканската зона.

В състава на Командването на силите на морската пехота в Европейската зона /с щаб в Щутгард, Германия/ влиза съставът на морската пехота, осигуряващ охраната на дипломатическите представителства на САЩ в страните от региона. С цел своевременно реагиране на възможни заплахи срещу дипломатически представителства на Съединените щати в Европа /и в Африка/ в авиобазите Морон /Испания/, Кигонелла /Италия/ и М.Когелничану / Румъния/ на ротационен принцип се намират подразделения на оперативно-тактическото формирование „Кризис“ на морската пехота на САЩ в състав съответно от 900, 300 и 170 в.сл. с придадени транспортни /MV-22 „Оспрей“/ и транспортно-зареждащи /КС-130/ самолети.

Успоредно с това в предната операционна база на САЩ, построена във военноморска база М.Когелничану, два пъти в годината по шест месеца се развръща оперативното формирование „Черноморска ротационна група“ в състав от около 260 в.сл. Групата се създава от подразделения на 2-ра дивизия морска пехота от ВМС на САЩ /Кемп-Леджън, щат Северна Каролина/. Нейна главна задача е организирането на съвместни мероприятия по бойната подготовка с военни формирования на причерноморски страни.

В състава на командването на **Силите за специални операции** / ССО/ на ВС на САЩ в Европейската зона /град Вайхинген, 5 км. югозападно от Щутгард, Германия/ влизат батальон със специално назначение /СпН/ от сухопътните войски, преден отряд със СпН на ВМС.

Общата численост на ВС на САЩ в Европейската зона е около 60 хил. военнослужащи.

2.3.2. Обединено централно командване на ВС на САЩ

Обединеното централно командване на ВС на САЩ /ОЦК, рис. 2/ е създадено на 1 януари 1983 година. На ОЦК е възложена отговорността да защитава и отстоява националните интереси на САЩ, а също така да формира благоприятна за Вашингтон обстановка в района на Близкия и Средния Изток и в Централна Азия. Зоната за отговорност на обединеното централно командване е част от Европейско-Азиатския регион /Бахрейн, Йордания, Ирак, Иран, Йемен, Катар, Кувейт, Ливан, Обединени арабски емирства, Оман, Саудитска Арабия, Сирия/; част от Централно-Азиатския регион /Афганистан, Казахстан, Киргизия, Пакистан, Таджикистан, Туркменистан, Узбекистан/, а също така част от Африканския континентален регион /Египет/. Така зоната за отговорност на ОЦК обхваща територията на 20 държави с обща площ 12,02 млн.кв.км. с численост на населението повече от 500 млни. души и акваторията на Северозападната част на Индийския океан /западно от меридиан 68*и.д. и северно от паралел 1*40”ю.ш./, Червено и Арабско морета, Аденския, Оманския и Персийския заливи.

В състава на обединеното централно командване на ВС на САЩ влизат формирования на сухопътните войски, военно-въздушните и военно-морските сили, а също така части и подразделения на морската пехота и на силите за специални операции. Освен това, на територията на Ислямска република Афганистан и Република Ирак са разгърнати регионални командвания на ВС на САЩ, подчинени непосредствено на командващия ОЦК на ВС на САЩ /схема № 2/.

Управлението на подчинените войски /сили/ командващият на ОЦК осъществява чрез щаб, намиращ се в АвБ Макдилл /щат Фрорида/, а също така чрез командващите и кабовете на СВ, ВВС, ВМС, МП, силите за специални операции и на регионалните командвания в зоните за отговорност.

*Командването на сухопътните войски в зоната за отговорност на централното командване /*3-та полева армия с щаб в АвБ Шоу, щат Южна Каролина/ ръководи групировката на СВ в района на Близкия изток, която включва бойна бригада, подразделения на силите за специални операции, на бойното и тиловото осигуряване, дислоцирани

на територията на Кувейт с обща численост повече от 12 000 души, а също така оперативно формирование от дивизионен състав на територията на Афганистан, наброяваща около 8000 в.сл. Освен това, в състава на оперативното формирование на територията на Ирак се намират около 2500 в.сл. от СВ. Основата на групировката на сухопътните войски в зоната на ОЦК съставят подразделения от състава на 3-та бронетанкова бригада от 1-ва бронетанкова дивизия, на 2-ра въздушно-щурмова бригада от 101-ва въздушно-щурмова дивизия и на 10-та лека пехотна /планинска/ дивизия.

В зоната на обединеното централно командване в складов комплекс /Кувейт/ се намират въоръжение, военна техника и запаси от материално-технически средства за осигуряване на две тежки бригади в това число до 120 бойни танка, 45 оръдия на полевата артилерия, РСЗО и минохвъргачки, до 70 БМП и около 100 БТР.

Командването на военно-въздушните сили в зоната на обединеното централно командване /щаб в АвБ Ел-Удейд, Катар/ представлява експедиционно оперативно формирование, силите и средствата на което се базират в зоната за отговорност на ротационен принцип и включва център за управление на въздушните операции и шест експедиционни авиационни крила /еакр/ в различни страни от региона /379-о еакр – АвБ Ел-Удейд, Катар; 380-о еакр – АвБ Ел-Дафра, ОАЕ; 386-о еакр – АвБ Ел-Салем, Кувейт; 438-о еакр – международно летище на Кабул, Афганистан; 455-о еакр – АвБ Баграм, Афганистан; 40-о еакр – АвБ Диего Гарсия, о. Диего Гарсия, Индийски океан/.

Съставът и видовете авиационна техника на командването на ВВС на ОЦК се определят от конкретните условия на обстановката и от поставените им задачи и понастоящем включват до 80 самолети от бойната авиация и около 100 самолети от спомагателната авиация. Освен това в региона са дислоцирани повече от 170 стратегически разузнавателни и многоцелеви безпилотни летателни апарати на ВВС на САЩ.

*Командването на военно-морските сили в зоната на обединеното централно командване /*5-ти оперативен флот, щаб в ПБ

Манама, Бахрейн/ осъществява оперативното ръководство на дейността на 5-ти оперативен флот в северо-западните части на Индийския океан, Червено и Арабско морета, Аденския, Оманския и Персийския заливи. Командващият на ВМС на САЩ в зоната на обединеното централно командване също така организира използването на подчинените сили в състава на отделни еднородни и разнородни оперативни съединения.

Към силите на флота на ротационен принцип се придават кораби от Атлантическия и Тихоокеанския флот в състав от авиационни ударни и амфибийно-десантни групи, а също така до два кораба ПРО. Освен това, на постоянен принцип в зоната на ОЦК се базират щабовете на 5-та експедиционна ударна група, 50-та ескадра есминци и 5-та ескадра минно-трални кораби /4 минно-трални кораба/, 2-ра ескадра на кораби-складове /5 кораба/, отделен отряд за **разминиране на боеприпаси** и четири патрулни кораба /общо не по-малко от 30 кораби и съда на ВМС на САЩ/.

Командването на силите на морската пехота в зоната на обединеното централно командване /щаб в АвБ МакДийлл, щат Флорида/ осъществява общото ръководство на дейността на частите и подразделенията на МП в зоната за отговорност на 5-та експедиционна бригада на морската пехота. На ротационен принцип в зоната на обединеното централно командване в състава на бойна амфибийна група /експедиционна ударна група/ на ВМС се намира експедиционен батальон на морската пехота на САЩ, обикновено привличан за операции на територията на една от държавите в зоната за отговорност. Освен това, военнослужещите от подразделенията на морската пехота на САЩ биват привличани в качеството на инструктури при оганизиране на мероприятия по оперативна и бойна подготовка на въоръжените сили на страни от региона, а също така влизат в състава на предните групи на ВС на САЩ на територията на Ирак и Сирия.

Командването на специалните операции /КСО/ на САЩ в зоната на обединеното централно командване /АвБ МакДийл, щат Флорида/ включва обединено формирование на специалните операции на ВС на САЩ в Афганистан /АвБ Багран/; обединено формирование на СО

„Арабски полуостров“; оперативно формирование на СО в страните на Персийския залив; три предни групи на щаба на КСО на ОЦК в Пакистан, Йемен и Ливан; група за организиране на взаимодействието в културната област и оперативна група за обединено информационно осигуряване /на специалните операции/.

Обединеното формирование на СО в Афганистан включва 4 тактически групи /три групи, сформирани на основата на батальона от състава на 3-та, 7-ма и 19-та група СпН от командването на войските със специално назначение от КСО на СВ на САЩ и една група на основата на батальона /ротата/ СпН на МП/.

В състава на КСО на ОЦК от ВС на САЩ влизат също така 3 отряд специално назначение /ПБ Манама, Бахрейн/ от 1-ва група СпН на ВМС.

2.3.3. Обединено командване на ВС на САЩ в зоната на Северна Америка

Обединеното командване на ВС на САЩ в зоната на Северна Америка /ОКСА, рис. 3/ е създадено на 1 октомври 2002 година с цел осигуряване отбраната на националната територия и оказване помощ на гражданските власти при ликвидиране на последствия от стихийни бедствия, техногенни катастрофи и терористични актове със зона за отговорност континенталната част на САЩ, Аляска и прилежащите на тези територии водни повърхности /схема № 3/.

От географска гледна точка в зоната за отговорност на това командване влизат: Северна Америка, Мексиканския залив, Флоридския пролив; Карибския регион, включително Американските Виргински и Британските Виргински острови, Пуерто Рико, Бахамските острови, островите Теркс и Кайкос; част от акваторията на Атлантическия и на Северния Ледовит океан.

Основните задачи на ОК на ВС на САЩ в зоната на Северна Америка са определени, както следва:

- Планиране и провеждане на операции по отбраната на Северноамериканския континент;

- Организиране на взаимодействие с обединеното американо-канадско командване на въздушно-космическата отбрана НОРАД;

- Оказване военна помощ на гражданските власти при ликвидиране на последствия от терористични актове и при извънредни произшествия, свързани с използването на различни видове оръжия за масово поразяване или на обикновени боеприпаси с голяма мощност, при граждански безредици и в други случаи със санкцията на президента или на министъра на отбраната;

- Организиране на взаимодействие с министерството на вътрешната сигурност, включително с развръщане на обединена система за управление и свръзка;

- Разработване на препоръки и оказване на техническа помощ на други обединени командвания на ВС на САЩ при ликвидиране на последствия от инциденти с използване на оръжие за масово поразяване извън пределите на континенталната част на САЩ;

- Оказване помощ на гражданските власти в борбата с незаконния трафик на наркотици и при ликвидиране на последствията от стихийни бедствия;

- Противодействие на пандемическия грип и на инфекциозни заболявания.

Основа на обединеното командване в Северна Америка съставят: щаба на ОК, командванията на СВ /5-та полева армия/, ВМС, силите на морската пехота, силите за специални операции, 1-ва въздушна армия от ВВС и четири обединени оперативни формирования /ООФ/: „Север“ / Форт-Блисс, щат Тексас/, „Аляска“ /АвБ Елмендорф, щат Аляска/, „Столичен регион“ /Форт Макнейр, град Вашингтон/ и по оказване помощ на гражданските власти /Форт Монро, щат Вирджиния/. В качеството на видови компоненти на командването са определени 5-та полева армия на СВ /Форт Сем-Хюстън, щат Тексас/, 1-ва въздушна

армия /АвБ Тиндал, щат Флорида/ и командването силите на резерва на морската пехота /Нови Орлеан, щат Луизиана/. Взаимодействието на ОК с ВМС се осъществява чрез командването силите на флота /ВМБ Норфолк, щат Вирджиния/.

Управлението на подчинените войски /сили/ командващият ОКСА осъществява чрез щаб, дислоциран на АвБ Петерсон /град Колорадо-Спрингс, щат Колорадо/, а също така чрез командващите и щабовете на СВ, ВВС, ВМС в зоната на Северна Америка. Числеността на щаба е около 1200 души.

В състава на щаба на ОК на ВС на САЩ в зоната на Северна Америка влизат:

- *Управления:* кадри, разузнавателно осигуряване, оперативно, планиране, свръзки и управление, оперативна и бойна подготовка, програмиране и ресурси, иновации и испитания;
- *Служби:* инженерна, финансова, дознателна, военно-юридическа, медицинска, куриерска, метеорологическа.

Обединеното оперативно формирование „Север“ /Форт Блисс, щат Тексас/ е създадено през 1989 година в съответствие с решението на президента на САЩ Дж. Буш-старши в рамките на обявената от него война с незаконната търговия с наркотици и получило наименованието ООФ-6. През септември 2004 година формированието е преименувано на „Север“. ООФ е предназначено да оказва помощ на федералните правоохранителни структури за противодействие на транснационалните заплахи, произтичащи от терористични организации, незаконна търговия с наркотици, контрабандата, разпространението на оръжия за масово унищожение и на други оръжия, способни да представляват заплаха за националната сигурност на САЩ. Формированието се коплектува от военнослужащи от всички видове ВС на САЩ както от състава на редовните войски, така и на организационния резерв.

Обединеното оперативно формирование „Аляска“ /Елмендорф, щат Аляска/ е създадено през 2002 година. Негови основни задачи са своевременно откриване, сдържане, предотвратяване и ликвидиране

във взаимодействие с другите държавни структури на опасности за националната сигурност на САЩ, тяхната територия, за гражданите и интересите на Аляска, а също така да оказва помощ на гражданските власти при необходимост.

Командването на ООФ осъществява планиране и интеграция на целия комплекс от мероприятия по защитата на националните територии, а така също, по указания на президента или министъра на отбраната, оказва помощ на гражданските власти и структури, например на ФЕМА. Във взаимодействие с местните и федералните структури на властта ООФ осъществява оценка на вероятността и определя възможните цели на противника или терористите на територията на щата. Оказвайки помощ на гражданските власти при ликвидиране на стихийни бедствия, катастрофи и терористични актове с използване на оръжия за масово поразяване, личният състав не може да бъде привличан за изпълнението на правоохранителни функции.

Обединеното оперативно формирование „Столичен регион“ е създадено през 2004 година. Формированието е дислоцирано във Форт Макнейр, федерален окръг Колумбия. На това формирование се възлагат задачи по организиране отбраната на столицата на САЩ и съседните райони /щат Мериленд и щат Вирджиния/, оказване на помощ на гражданските власти и осъществяване на кризисното управление в региона. В състава на ООФ влизат представители на сухопътните войски, ВМС, ВВС, МП, БОХР.

При извънредни ситуации от национален мащаб ООФ се доукомплектова до необходимото ниво, осигуряващо ефективно и/или незабавно реагиране за понижаване на възможните жертви, тежестта на възможните последствия /разрушения/. Формированието може да бъде привличано към голямомащабни планови мероприятия /инаугурацията на президента и др./ или при действия в извънредни условия /стихийни бедствия, терористични актове/. След решаване на поставената задача, когато местните и федералните структури на властта са способни да решават самостоятелно задачите, ООФ преминава към режим на всекидневната си дейност.

Обединеното оперативно формирование за оказване на помощ на гражданските власти /Форт Монро, щат Вирджиния/ е създадено през октомври 1999 година като постоянно действащо формирование. През 2002 година е било предадено към ОКСА. Формированието е комплектувано с военнослужащи на всички родове войски както от състава на редовните сили, така и от резерва, а също и от цивилен персонал. ООФ е предназначено за планиране и координация на съвместни действия с водещата отговорна структура при провеждане на операции за ликвидиране на последствия от катастрофи, инциденти и терористични актове чрез химическо, биологическо, радиологическо заразяване, а също така от ядрени и други свръхмощни взривове. Формированието бива задействано по указание на министъра на отбраната в случаи, когато не достигат ресурсите на гражданските структури. Типови задачи на ООФ са оказване на медицинска помощ и евакуация на пострадали, материално-техническо осигуряване, въздушни превози.

2.3.4. Обединено командване на ВС на САЩ в зоната на Централна и Южна Америка

Обединеното командване на ВС на САЩ в зоната на Централна и Южна Америка /ЦЮА/ е създадено през юни 1963 година /рис.4/. Зоната за отговорност на командването включва Южно-Американския континентален район и Мексиканско-Карибския район с изключение на Мексико, Американските Виргински и Британските Виргински острови, Пуерто Рико, Бахамските острови, островите Теркс и Кайкос. Обхваща територията на 31 държави от Латинска Америка и Карибския басейн с площ от около 40 млн.кв.км.

В състава на обединеното командване на въоръжените сили на САЩ в зоната на Централна и Южна Америка влизат формирования на сухопътните войски, военно-въздушните сили и флота, а също така части

и подразделения на морската пехота и на силите за специални операции /схема № 4/.

Управлението на подчинените войски /сили/ командващият на ОК в ЦЮА осъществява чрез щаб, дислоциран в град Маями, щат Флорида, а също така чрез командващите и щабовете на СВ, ВВС, ВМС, МП и на силите за специални операции в зоната за отговорност.

Командването на сухопътните войски в зоната на Централна и Южна Америка /6-та полева армия/, /щаб в град Форт Сем Хюстън, щат Тексас/ включва формирования, дислоцирани в континенталната част на САЩ, в Хондурас и Куба.

Тяхна основа са вертолетен батальон от състава на оперативно-тактическа група „Браво“ на ВС на САЩ в АвБ Сото-Кано /град Палмерола, на 50 км. северозападно от Тегусигалпа, Хондурас/, тактическата група „Гуантанамо“ /Гуантанамо, Куба/, а също така части и подразделения за бойно и тилово осигуряване. На въоръжение в СВ в ЦЮА се намират около 20 бр. вертолети за бойно осигуряване. Общата численост на личния състав е около 5000 военнослужащи.

Командването на военно-въздушните сили в зоната на Централна и Южна Америка /12-та въздушна армия/ /щаб в АвБ Девис Монтан, щат Аризона/ включва сили и средства на 12-та въздушна армия. На въоръжение в това командване се намират повече от 170 бойни самолети и повече от 130 многоцелеви **безпилотни летателни апарати** /БЛА/.

Командването на моенно-морските сили в зоната на Централна и Южна Америка /щаб в ПБ Мейпорт, щат Флорида/ включва 4-ти оперативен флот, в състава на който се придават необходимите сили и средства от Атлантическия и Тихоокеанския флотове, а също така кораби от бреговата охрана на САЩ.

Командването силите на морската пехота в зоната на Централна и Южна Америка /щаб във ВМБ Норфолк, щат Вирджиния/ планира и ръководи развръщането на необходимите сили и средства и контролира хода на операциите на морската пехота в региона. С цел

своевременно реагиране на възможни опасности за националните интереси на Съединените щати в зоната за отговорност на командването на АвБ Сото Кано, Хондурас на ротационен принцип се дислоцират подразделения на оперативно-тактическото формирование „Кризис“ от морската пехота с численост около 300 военнослужащи с придадени им транспортно-десантни вертолети /СН-53Е „Супер Стелион“/.

В състава на командването на ССО на ВС на САЩ в зоната на Централна и Южна Америка /АвБ Хомстед, щат Флорида/ влизат: три предни центъра „Карибски басейн и Централна Америка“ /Сан Салвадор, Салвадор/, „Андски високопланински хребет“ /АвБ Герман Олано, Колумбия/ и /„Южен конус“ /АвБ Марискал-Естигарибия, Парагвай/, обединения авиационен компонент за специални операции „Юг“ АвБ Херлберт, щат Флорида/, рота специално назначение /АвБ Еглин щат Флорида/, рота армейска авиация /летище Кемпбел, щат Кентъки/, оперативен отряд за специално назначение на националната гвардия „Алфа“ /Бирмингам, щат Алабама/, отряд за специални операции на НГ „Юг“ /Джексън, щат Мисисипи/, батальон за психологически операции /ПсО/ /Форт Брег/, два батальона за свръзка с гражданската администрация /СГА/ /Форт Брег/, отряд за ПсО /Маунтин Вю, щат Калифорния/ на СВ, преден отряд за СпН на ВМС /ВМБ Литл-Крик, щат Вирджиния/, отряд за свръзки СпН /АвБ Хомстед/.

Бойният състав на командването на силите за специални операции на ВС на САЩ в зоната на Централна и Южна Америка възлиза на около 1500 души.

Общата численост на ВС на САЩ в зоната на Централна и Южна Америка е около 75000 в.сл. и до 4000 граждански специалисти.

2.3.5. Обединено командване на ВС на САЩ в Африканската зона

Обединеното командване на ВС на САЩ в Африканската зона /ОК АФЗ, рис.5/ е създадено на 1 октомври 2008 година. Зоната за отговорност на ОК в Африканската зона включва територията на 53 държави, разположени на континента, а също така юго-източната част на Атлантическия океан / акваторията на Гвинейския залив, Сан-Томе и

Принсипи, островите Зелени Нос и Екваториална Гвинея/ и западната част на Индийския океан /Мадагаскар, Мавриций, Коморските и Сейшелските острови/. В зоната за отговорност на това командване не влиза територията на Египет, която се отнася към зоната за отговорност на обединеното централно командване на ВС на САЩ /АвБ Макдийл, щат Флорида/, което е свързано с особеностите на тази страна във военно-политическо и географско отношение.

В състава на обединеното командване на въоръжените сили на САЩ в Африканската зона влизат формирования на сухопътните войски, военно-въздушните сили и флота, части и подразделения на морската пехота и на силите за специални операции, а също така на коалиционното обединено оперативно формирование /КООФ/ „Африкански рог“ /схема № 5/.

Управлението на подчинените войски /сили/ командващият ОК в *Европейската зона* осъществява чрез щаб, дислоциран в град Вайхингер /5 км. юго-западно от гр. Щутгард, Германия/, а също така чрез командващите и щабовете на СВ, ВВС, ВМС, МП и силите за специални операции в зоната за отговорност и командващия КООФ „Африкански рог“.

Основата на влизащите в структурата на ОК в *Африканската зона* командвания съставят части и подразделения на видовете ВС на САЩ, придавани при извънредни обстоятелства в разпореждане на командващия на обединеното командване и при нормална обстановка се намират в подчинение също така на командващия на ОК на ВС на САЩ в Европейската зона.

Командването на СВ на САЩ в Африканската зона / Южноевропейска тактическа група с щаб в гр. Виченца, Италия/ включва авиационни формирования и подразделения за тилово осигуряване, дислоцирани в Италия.

Командването на ВВС на САЩ в Африканската зона /щаб в АвБ Рамщайн, Германия/ включва сили и средства на 3-та въздушна арбия / АВБ Рамщайн/. На въоръжение в него се намират повече от 150 бойни

самолети. Командващият на това формирование едновременно с това се явява и командващ на ВВС в ОК на ВС на САЩ в Европейската зона.

Командването на военно-морските сили на САЩ в Африканската зона /щаб – ПБ Неапол, Италия/ включва 6-ти оперативен флот, в чийто състав на постоянен принцип влизат пет кораба. Командващият на това командване едновременно с това се явява и командващ на ВМС в ОК на ВС на САЩ в Европейската зона.

Командването на силите на морската пехота в Африканската зона / щаб – град Щутгард, Германия/ е представено от личния състав на морската пехота, осигуряващ охраната на дипломатическите представителства на САЩ в страните от региона. С цел своевременно реагиране на възможни опасности за дипломатическите представителства на САЩ в Африка на авиобазите Морон, Испания и Сигонела, Италия на ротационен принцип се разполагат подразделения на оперативно-тактическото формирование „Кризис“ от морската пехота на САЩ с обща численост около 1250 в.сл. с придадени транспортни / MV-22 „Оспрей“/ и транспортно-зареждащи /КС-130/ самолети. Командващият на това командване едновременно с това се явява и командващ на МП от ОК на ВС на САЩ в Европейската зона.

Основата на командването на ССО на ВС на САЩ в Африканската зона /щаб – град Щутгард, Германия/ съставят формирования със специално назначение на сухопътните войски от състава на КООФ „Африкански рог“, експедиционно подразделение за специални операции на ВВС и преден отряд за СпН на ВМС.

Освен постоянните сили в оперативно подчинение на командването на ССО в Африканската зона по указание на командващия ОК в Африканската зона могат да бъдат придавани /създавани/ на временен принцип обединени оперативни формирования с цел провеждането на конкретна операция – ООФ „Джунипершилд“ /Алжир/ и „Африкански рог“ /Джибути/, по 300 в.сл. във всяко, или в рамките на мероприятия по оперативна и бойна подготовка.

В *коалиционното обединено оперативно формирование „Африкански Рог“* /щаб – Кемп-Лемонер, Джибути/ влизат главно формирования на сухопътните войски и на други видове ВС на САЩ, а също така на техни съюзници. Общата численост на КООФ е около 2500 американски военнослужащи.

Щатната численост на ОК съставлява около 5000 в.сл. и граждански лица от различни държавни учреждения и ведомства на САЩ, а също така сътрудници, работещи на контрактен принцип. Отчитайки участието на формирования от ВС на САЩ в различни мероприятия по линия на военното сътрудничество, числеността на американския контингент в Африка може да достигне до 6500 души.

2.3.6. Обединено командване на въоръжените сили на САЩ в зоната на Тихия океан

Обединеното командване на ВС на САЩ в зоната на Тихия океан / ЗТО, рис.6/ е основано на 1 януари 1947 година и отговаря за защитата и отстояване националните интереси на САЩ, формиране на благоприятна за Вашингтон обстановка в Азиатско-Тихоокеанския регион. Освен това, на командването са възложени задачи по организация на бойната подготовка и поддържане във висока степен на готовност на подчинените войски, реагиране на кризисни ситуации, развитие и функциониране на средствата за комуникация, организиране и водене на разузнаване, търсене и връщане останките на американски военнослужащи, загинали при въоръжени конфликти и войни в региона. В географско отношение ОК в зоната на Тихия океан е най-голямото от всички ОК на ВС на САЩ. Зоната на неговата отговорност обхваща повече от половината от повърхността на Земята, или повече от 250 млн.кв.км., като включва територията на 43 държави, в които живеят общо до 60% от населението на света.

В подчинение на ОК в зоната на Тихия океан се намират въоръжени сили, включващи формирования на сухопътните войски, военно-въздушните сили, военно-морските сили и морската пехота с обща численост около 250 000 военнослужащи /една армия, един армейски корпус и две дивизии на сухопътните войски, четири

въздушни армии, два оперативни флота, две експедиционни дивизии на морската пехота, повече от 800 бойни самолети, 320 оръдия и минохвъргачки, до 150 танка, около 100 бойни кораби, включително шест самолетоносачи/. Това съставлява около 20% от числеността и бойния състав на редовните ВС на САЩ /схема № 6/.

Освен това, на пряко подчинение на командващия на ОК в зоната на Тихия океан се намират два центъра:

- Главният център за действие при извънредни ситуации и оказване на хуманитарна помощ – основан през 1994 година и предназначен за обучение и подготовка на личния състав, организиране и изследователски дейности и оказване на помощ в случаи на извънредна ситуация;

- Азиатско-Тихоокеанският център за изучаване проблемите в областта на осигуряване на сигурността – основан през 1995 година в град Хонолулу, щат Хаваи за изучаване въпросите по осигуряване на сигурността както на регионално, така и на глобално ниво. В базата на Центъра постоянно преминават стаж длъжностни лица от щаба и видовете компоненти на ОК в ЗТО, а така също се провеждат конференции с участието на ВС на САЩ и на страните от региона.

Управлението на подчинените войски /сили/ командващият ОК в ЗТО осъществява чрез щаб, дислоциран в Кемп-Смит /о. Оаху, щат Хаваи/, а също така чрез командващите и щабовете на СВ, ВВС, ВМС, МП и силите за специални операции в зоната за отговорност.

Командването на сухопътните войски в зоната на Тихия океан / щаб във Форт-Шафтер, щат Хаваи/ включва формирования, дислоцирани в Република Корея, Япония, в Аляска и на Хавайските острови. Сухопътните войски в Република Корея включват щабът на 8-ма полева армия, 2-ра пехотна дивизия /с двубригаден състав/, части и подразделения за бойно и тилово осигуряване; в Япония – подразделения за бойно и тилово осигуряване; в Аляска – 1-ва МБР „Страйкер“, 4-та вдбр и подразделения за бойно и тилово осигуряване;

на Хавайските острови – 25-та лека пехотна дивизия /с двубригаден състав/, части и подразделения за бойно и тилово осигуряване.

На въоръжение СВ на САЩ в зоната на Тихия океан имат 143 бойни танка, 200 оръдия от полевата артилерия, РСЗО и минохвъргачки, 424 ПТРК, 124 ПУ ЗУР /в т.ч. 48 ПУ ЗУР „Патриот“/, 317 бойни вертолети /в т.ч. 72 ударни/. Общата численост на личния състав е около 50 000 в.сл.

Командването на военно-въздушните сили в зоната на Тихия океан /щаб в АвБ Хикам, щат Хаваи/ включва четири въздушни армии /ВА/: 5-та ВА /Йокота, Япония/, 7-ма ВА /Юсан, Република Корея/, 11-та ВА /Елмендорф, щат Аляска/ и 13-та ВА /Андерсен, о. Гуам/. В състава на въздушните армии влизат: 18-то акр /Кадена, Япония/, 35 иакр /Мисава, Япония/, 51-во иакр /Осан, Република Корея/, 3-то акр /Елмендорф, щат Аляска/, 354-то акр /Ейлсон, щат Аляска/, 374-то ттракр /Йокота, Япония/, 353-та агр за специални операции /Кадена, Япония/. Числеността на бойната авиация съставлява 243 самолети, на спомагателната – 107 самолети. Общата численост на личния състав е 38 000 в.сл.

Командването на военно-морските сили на САЩ в зоната на Тихия океан /щаб – ВМБ Пърл-Харбър, Хавайски острови/ осъществява оперативното ръководство на дейността на 3-ти оперативен флот в централните и източните части на Тихия океан и на 7-ми оперативен флот в западните части на Тихия океан и в Индийския океан. Командващият ВМС на САЩ в зоната на Тихия океан също така организира използването на силите в състава на отделните еднородни и разнородни оперативни съединения на ВМС, формиращи се в тази зона.

В състава на ВМС на САЩ в зоната на Тихия океан има 118 бойни кораби, 506 бойни самолети и 160 300 военнослужащи.

Командването на силите на морската пехота в зоната на Тихия океан /щаб в Кемп-Смит, щат Хаваи/ включва: щабовете на 1-а /Кемп-Пендлтон, щат Калифорния/ и 3-а /Кемп-Кортней, о. Окинава, Япония/ експедиционни дивизии, две експедиционни бригади – 1-ва /Кемп-

Пендлтон/ и 3-та /Кемп-Кортней/, а също командването на МП в Република Корея /ПБ Пусан, Република Корея/.

Всичко в бойния състав на МП на ВМС на САЩ в зоната на Тихия океан влизат около 180 бойни самолети, до 140 бойни вертолети, бовече от 50 танка, 600 бойни бронирани машини и повече от 104 000 в.сл.

Командването на силите за специални операции на ВС на САЩ в зоната на Тихия океан представлява зонален компонент от обединеното командване на ССО на ВС на САЩ и отговаря за планирането и провеждането на специални операции в този регион. Щабът на командването е разположен в Кемп-Смит, о. Оаху, щат Хаваи.

В състава на командването на ССО на ВС на САЩ в зоната на Тихия океан влизат: щаб на командването, 1-ви батальон от 1-ва група СпН на СВ /Тория, о. Окинава, Япония/, 5-ти батальонот от 4-та група за психологически операции /Форт-Брег, щат Северна Каролина/, 84-ти батальон от 85-та бригада за връзки с гражданската администрация / Форт-Люис, Такома, щат Вашингтон/, отряд от 351-во командване за връзки с гражданската адринистрация /Маунтин-Вю, щат Калифорния/, 353-та авиационна група за специални операции на ВВС /АвБ Кадена, о. Окинава, Япония/, 1-ви преден отряд със специално назначение на ВМС /Апра, о. Гуам, Мариански о-ви/, отряд за свръзка със специално назначение на СВ /Кемп-Смит/, отряд за специални операции „Тихи океан“ /НГ/ /щат Вашингтон/, 1-ви отряд специални транспортни средства на ВМС /Пърл-Харбър, щат Хаваи/, отряд за управление на авиационния компонент на специалните операции /АвБ Кадена/, обединено оперативно формирование на силите за специални операции „Филипини“ /Кемп-Наваро, о. Минданао, Филипини/.

Бойният състав на командването на силите за специални операции на ВС на САЩ в зоната на Тихия океан наброява 2100 в.сл.

2.3.7. Обединено командване на силите за специални операции на ВС на САЩ

Силите за специални операции /ССО, рис.7/ от въоръжените сили на САЩ представляват обединени от общо командване елитни части и подразделения на всички видове национални ВС и наброяват 75 400 души /това са около 3% от общата численост на ВС на САЩ/. Те са предназначени зе решаването на особени задачи в интерес на постигането на политически, икономически и военни цели на територията на чужди държави чрез използване на специални способи и средства за борба.

За разлика от силите с общо предназначение ССО постоянно / бел.прев./ се намират във висока степен на готовност за задействане на всички ТВД. При това тяхната подготовка, планиране за използване, снабдяване с въоръжение и военна техника се извършват по специални програми.

По своето целево предназначение и характера на изпълняваните задачи силите за специални операции на ВС на САЩ биват части / подразделения/ със специално предназначение, за военно разузнаване, информационно осигуряване на бойните действия, по връзки с гражданската администрация, за тилово осигуряване.

Административно всички формирования на ССО се намират в състава на съответните видове въоръжени сили. По линия на оперативното управление те са сведени в обединено командване /ОК/ на силите за специални операции на ВС на САЩ /щаб – АвБ Макдийл, щат Флорида/, което се възглавява от командващ с воинско звание „четиризвезден генерал /адмирал/“. ОК на ССО е сформирано на 16 април 1987 година и е едно от трите функционални обединени командвания в структурата на оперативното управление на ВС на САЩ.

Организационно ОК на ССО включва щаб, видови, зонални, регионално и компоненти на централно подчинение /схема № 7/.

Видови компоненти на ОК на ССО – това са командванията на силите за специални операции на сухопътните войски, ВВС, ВМС и морската пехота, които осъществяват административното управление на подчинените формирования на ССО и отговарят за тяхното

комплектуване, осигуряване, подготовката им за бойно използване и за придаването им към зоналните /регионалното/ компоненти на ОК на ССО.

Зоналните компоненти на ОК на ССО – командванията на силите за специални операции в Европейската и Африканската зони, в зоните на Северна Америка, Централна и Южна Америка, Тихия океан и обединеното централно командване, а също така *регионалният компонент* – командването на ССО в Република Корея осъществяват оперативното управление на придадените в техния състав части и подразделения и отговарят за поддържане на бойната им готовност, планиране и провеждане на специални операции в техните географски зони за отговорност. При това командващите на зоналните компоненти на ОК на ССО са и съветници на съответните командващи на зоналните ВС на САЩ по въпросите на възможностите и използването на ССО, ръководят подготовката и провеждането на специални операции в конкретната зона за отговорност.

Компоненти на централно подчинение на ОК на ССО са командването на обединените специални операции и университета на силите за специални операции на ВС на САЩ, които решават въпроси в интерес на обединеното командване на ССО на ВС на САЩ.

Ежегодно около 20 000 в.сл. от силите за специални операции /от тях повече от 8 000 души на постоянен принцип/ биват привличани към изпълнението на различни задачи на територията на повече от 80 държави.

Най-характерни примери за успешното използване на американските ССО са специалните операции по ликвидиране на лидера на терористичната организация „Ам-Кайда“ Осама Бин-Ладен на територията на Пакистан /май 2011 г./ и залавянето в нощта на 14 срещу 15 юни 2014 г. в гр. Бенгази, Либия на ръководителя на исламистката групировка „Ансар Ал-Шариа“ Ахмед Абу-Хатала. И в двата случая предпоставки за успеха на операциите са били високото равнище на лична подготока на участниците, качествената организация и внезапността на действията.

Провалите на специални операции на ССО /по освобождаване на заложниците в гр. Техеран, Иран през април 1980 г. и агресията на о. Гренада през октомври 1983 г./ са предизвикани от недооценки при планирането и недостатъци при осигуряването на привлечените за изпълнение сили.

Обемите на финансиране на ОК на ССО в периода 2001 – 2016 година е нарастнал от 3,3 до 10,5 млрд.щ.д. за година. Следва да се отбележи, че по мнение на американски военни експерти в близка перспектива се очаква незначително увеличение на тези разходи, които през 2018 г. да достигнат на годишна база 10,6 млрд.щ.д.

Съгласно основните доктринални документи на министерство на отбраната на САЩ, в това число концепцията „Единни сили – 2020“, развитието на силите за специални операции е едно от приоритетните направления за по-нататъшно развитие на американските въоръжени сили. Очаква се числеността на това командване към 2020 г. да достигне 80 000 души, преди всичко за сметка на специалисти от сухопътните войски и морската пехота.

2.3.8. Обединено стратегическо командване на ВС на САЩ

Обединеното стратегическо командване /ОСК, рис.8/ е създадено през юни 1992 г. Основните цели за създаването на ОСК на ВС на САЩ са били засилване централизацията на процеса на планиране и бойно използване на стратегическите настъпателни сили, увеличаване гъвкавостта на тяхното управление в различни условия на обстановката, а също усъвършенстване на взаимодействието между компонентите на стратегическата триада /схема № 8/.

Обединеното старегическо командване заема особено място в структурата на въоръжените сили на САЩ, като решава приоритетни задачи по осигуряване на националната сигурност на Съединените щати. На това командване принадлежи водеща роля за организиране дейността на американските въоръжени сили по стратегическото сдържане на потенциалните противници, а също така за ръководство на придадените в негово оперативно подчинение формирования при

провеждане на различни операции. При развръщането на тези формирования в зоните за отговорност на зоналните обединени командвания те, по принцип, остават в състава и под управлението на ОСК.

Задачите на ОСК са определени в „План на обединените командвания“, утвърден от президента на Съединените щати. Към тях се отнасят:

- Участие в планирането и осъществяването на стратегическото сдържане/заплашване съобразно с неговата военна съставляваща;
- Планиране и провеждане на космически операции;
- Планиране и водене на операции в киберпространството;
- Подготовка и нанасяне на глобални удари;
- Организиране на глобална противоракетна отбрана, планиране и провеждане на противоракетни операции;
- Организиране на разузнавателно осигуряване на стратегическите сили;
- Противодействие на разпространяването и използването на оръжия за масово поразяване.

В рамките на организиране на космически операции ОСК планира и осъществява контрол на космическото пространство /т.е. води бойни и осигуряващи действия, насочени към осигуряване свобода за маневриране на Съединените щати и техните съюзници в космоса и възпрепятстване на същото от страна на техните противници/ под формата на настъпателни, отбранителни и разузнавателни операции, а също така използва космическите си сили и средства против наземни цели. Освен това, потоянно следейки обстановката в космическото пространство, обединеното стратегическо командване решава задачи по осигуряване на своевременното предупреждение за възможно ракетно нападения от страна на противника.

Задачата за подготовка и водене на бойни действия в кибернетическото пространство е сравнително нова за въоръжените сили на САЩ. При това командващият на ОСК отговаря не само за координиране планирането на съответните дейности на органите за управление на ОСК, другите обединени командвания, видовете ВС, федералните министерства и ведомства на САЩ, но и организира функционирането и защитата на американската глобална информационна мрежа, а също така ръководи подготовката и провеждането на разузнавателни, отбранителни и настъпателни операции в киберпространството.

Възложената на ОСК задача *по подготовката и нанасянето на глобални удари* предполага тяхното планиране, организация на взаимодействието на привличаните сили и провеждането на операции с използването на кинетични /ядрени и обикновени/ средства и на некинетични такива. Съгласно американски източници, към некинетичните се отнасят средствата, използвани, например, при провеждането на информационни и космически операции /в това число оръжия за радиоелектронно заглушаване, средства за действия в къмпютърните мрежи и др./, а също оръжия с насочена енергия / например, лазерно/.

Отговарйки за *организацията на* глобалната *противоракетна отбрана,* обединеното стратегическо командване разработва съответните концептуални документи, осъществява планирането на противоракетните операции, създава необходимата групировка от сили и средства и ръководи тяхното използване.

По въпросите на *разузнаването* обединеното стратегическо командване организира взаимодействието на силите и средствата, а също така координира разузнавателните действия в интерес на осигуряването на стратегическите операции, провеждани от ОСК.

В областта на *противодействие на разпространението и използването на оръжия за масово поразяване* ОСК отговаря за планирането на съответните мероприятия, които се провеждат във

взаимодействие с други ОК, видове въоръжени сили, а също с федерални министерства и ведомства на САЩ.

Освен това, „Планът на обединените командвания“ предвижда подготовка и провеждане от страна на ОСК не само на военна дейност, но и планиране, осъществяване и оценка на резултатите от действията на сътрудничество в областта на сигурността с други държави в интерес на решаването на гореизложените задачи.

В *организационно-щатната структура* на обединеното стратегическо командване на ВС на САЩ влизат щаб, пет функционални командвания и два центъра.

2.3.9. Обединено командване на стратегическите превози на ВС на САЩ

Обединеното командване на стратегическите превози на ВС на САЩ /ОКСП, рис. 9/ е създадено през месец юни 1987 година и е предназначено да организира бързи доставки на войски, бойна техника и материални средства както към задокеанските ТВД, така и във вътрешноконтиненталната част на САЩ. Щабът на ОКСП е дислоциран на АвБ Скот /летище Мид-Америка, щат Илинойс/.

На ОКСП са подчинени транспортните командвания на всички видове ВС /схема № 9/. Общата численост на личния състав на ОКСП е около 45 000 военнослужащи.

Командването на военните превози на СВ /щаб – АвБ Скот, щат Илинойс/ включва пет транспортни бригади, които имат на въоръжение повече от 2000 железопътни вагони и специални платформи, повече от 50 кораби и съдове от различен тип.

По американски данни, ежегодните транспортни възможности на командването са, както следва: с наземен /преди всичко железопътен/ транспорт – до 17 млн.т. товари и 5 млн.пътници в континенталната част на САЩ; с воден /морски или речен/ транспорт – до 14 млн.т. товари.

Командването на въздушните превози на ВВС /щаб – АвБ Скот, щат Илинойс/ включва формирования на транспортната авиация на ВВС на САЩ, които имат на въоръжение повече от 300 стратегически транспортни самолети. Освен това, за изпълнение на товарни и пътнически превози в интерес на министерство на отбраната на САЩ могат да бъдат привличани около 1000 самолети на граждански компании на САЩ. При това сумарните възможности на тежките транспортни самолети за прехвърляне на войски и товари могат да достигнат повече от 70 млн.тон-километри за денонощие.

Командването на морските превози на ВМС /щаб – ВМБ Норфолк, щат Вирджиния/ се явява междуфлотско командване на ВМС и осъществява ръководството на океанските и морските превози в интерес на всички видове въоръжени сили. Корабният /съдов/ състав на командването наброява около 100 съда с различно предназначение със сумарна товароподемност около 1,4 млн.т.

За изпълнение на превози с военно предназначение заедно със силите и средствата, намиращи се в състава на редовните войски и в организирания резерв на ВС на САЩ, може да бъдат привличани транпортни ресурси на граждански компании. Наличните възможности за осъществяване на стратегически превози на американски войски / сили/ се разпределят по следния начин: на редовните компоненти на ВС – 30%; на организирания резерв – 30%; на гражданския сектор – 40%.

При провеждането на мобилизационно развръщане за сметка на предаването към ОКСП на сили и средства от резерва на ВС и на граждански компании могат да бъдат задействани до 180 000 души, повече от 700 стратегически транспортни самолети, 350 морски съда и около 6000 железопътни вагони и специални платформи.

2.3.10. Обединено командване НОРАД

Обединеното /коалиционно/ американо-канадско командване на въздушно-космическата отбрана на Северно-американския континент / НОРАД, рис. 10/ е предназначено да осигурява защитата на важни обекти на териториите на САЩ и Канада от удари на средства на

въздушно-космическо нападение. Понастоящем то разполага само със средства за противовъздушна отбрана /схема № 10/.

Командващият НОРАД се подчинява на председателя на комитета на началник-щабовете на ВС на САЩ и на началник-щаба на националната отбрана на Канада, които регламентират неговата дейност, като се съобразяват с предложенията, изработени от съвместните висши военно-политически органи на двете страни: американо-канадския постоянен обединен съвет за отбрана и комитета за военно сътрудничество, а също така междуведомствената координационна група.

Обединеното командване НОРАД осигурява постоянно наблюдение на въздушната обстановка и охраната на въздушното пространство на двете страни. Освен това, на него се възлага решаването на задачи за откриване и предупреждаване на висшето военно-политическо ръководство на САЩ и Канада за въздушно нападение, за отбраната на северно-американския континент, на въздушните и морските комуникации в крайбрежните зони от удари от въздуха, контрол на обстановката в определените океански, морски райони и в крайбрежните зони.

Зоната за отговорност на НОРАД е разделена на три оперативни райони на ПВО: Континентален, на Аляска и Канадски.

Континенталният район на ПВО обхваща цялата континентална част на САЩ и включва два сектора – Западен и Източен. Районът за ПВО на Аляска е разположен в границите на щата Аляска и прикрива територията на северно-американския континент от северо-запад. Канадският район за ПВО в състава на НОРАД обхваща територията на Канада и включва два сектора – Западен и Източен – и прикрива територията на Северно-американския континент от север.

Силите на Исландската зона съвместно с обединената система за ПВО на НАТО прикриват рубежа Гренландия – Исландия – Фарелските о-ви.

На обединеното командване НОРАД оперативно са подчинени заделяните в неговия състав сили и средства от ПВО на САЩ и Канада: наземни и аеростатни постове за наблюдение на въздушното пространство, самолети ДРЛО Е-3 „Ауакс“, самолети от истребителната авиация на ВВС на САЩ и Канада. Техните основни групировки са дислоцирани по периметъра на територията на континенталната част на САЩ, северната часта на Канада, Аляска, а също така в Исландия.

Силите за ПВО на НОРАД включват: шест истребителни авиоескадрили /пет от ВВС на Националната гвардия на САЩ, една от ВВС на Канада/; 105 истребители /75 – F-15 и F-16, 30 – CF-18/; 134 радиолокационни поста /124 - наземни и 10 – аеростатни/; девет самолети Е-3 „Ауакс“.

При необходимост се извършва усилване на ПВО за сметка на предаване в оперативно подчинение на обединеното командване НОРАД на американски истребители от състава на ВВС /от бойното авиационно командване, от националната гвардия, от резерва/ и от авиацията на морската пехота, базирани на континенталната територия на САЩ. Предвижда се, също така, възможност за заделяне до 142 транспортно-зареждащи самолети от състава на командването на въздушните превози на ВВС и осем транспортно-зареждащи самолети С-130Е от националната гвардия на ВВС. Освен това, могат да бъдат заделяни и ЗРК „Авенджър“ от сухопътните войски на САЩ.

По време на заплаха, за организиране на прехващането на въздушни цели на рубежите на северната система за предупреждение / 54 радиолокационни поста, разположени по протежение на северната граница на Канада/ се предвижда развръщането на групировка от истребители от ПВО на изнесени напред летища в арктическите райони на Канада и Аляска.

Управлението на силите и средствата на командването НОРАД се осъществява от основен, два запасни и мобилен командни пунктове, а също така от осем наземни стационарни центъра за управление на райони, сектори и зони. Основният команден пункт е разположен на авиобаза Петерсон, щат Колорадо. Запасните командни пунктове на

НОРАД са дислоцирани в планината Шайен, щат Колорадо и на авиобаза Норд-Бей, провинция Онтарио, Канада. Запасният команден пункт в Канада се намира в наземен комплекс, където е разположен и центъра за управление на канадския район за ПВО.

2.3.11. Сили за глобално реагиране на ВС на САЩ

В рамките на реализиране на стратегията на МО „Удържане на глобалното американско лидерство. Приоритети на военното строителство през XXI век“ началникът на КНЩ на ВС на САЩ е взел решение за създаването на сили за глобално реагиране /СГР/, които включват оперативни групи на щабовете на сухопътните войски и на обединеното командване за стратегически превози на ВС на САЩ, една бойна бригада от състава или на 82-ра въздушно-десантна или на 101-ва въздушно-щурмова дивизия от сухопътните войски, части и подразделения за специални операции, за бойно и тилово осигуряване на разнородните компоненти от силите с общо предназначение, а също така сили и средства на стратегическите превози /компоненти от ВВС, ВМС и сухопътните войски/, предназначени за бърза доставка на войски, бойна техника и материални средства към отвъдокеански ТВД.

В съответствие с изискванията на председателя на КНЩ на ВС на САЩ на основата на посочените сили и средства в кратки срокове /96 часа/ в района на изнесената напред зона следва да бъде разгърнато обединено оперативно формирование.

Основното предназначение на СГР е създаването на условия за провеждане на глобално интегрирани операции на ВС на САЩ /*Съгласно възгледите на американското военно ръководство, глобалната интегрирана операция е форма на използване на американските въоръжени сили при бъдещи воеенни конфликти. При това нейни главни особености стават: високата оперативност на бойното използване на войските (силите) благодарение на предоставянето на различни длъжностни лица на допълнителни пълномощия по вземането на самостоятелни решения в хода на изпълнение на поставените задачи; гарантирано завоюване, удържане и използване на превъзходството над противника във времето и в различни*

операционни среди (домейни); осъществяване на глобален маньовър с войските (силите); тясно взаимодействие с партньорите и съюзницине на САЩ; задействане на максимално гъвкави, скрити възможности и средства, практически непозволяващи да се определи от кого са били използвани (например, операции в киберпространството, специални и разузнавателни операции, глобални удари/. При това главните задачи на СГР са определени, като:

- осигуряване на безпрепятствено развръщане и използване на групировките американски войски /сили/ на отдалечени ТВД в условията на активни действия на противника за недопускане или отраничаване възможностите за достъп и действия на американските ВС в определен район;

- оказване на помощ на гражданските власти на чужди държави при екстрени ситуации в интерес на предотвратяване и ликвидиране на последствията от извънредни ситуации и природни катастрофи, в хода на провеждането на хуманитарни и спасителни операции на територията на други страни.

За осъществяване на ефективно ръководство на ООФ се развръща постоянен щаб на оперативните формирования. При това съединенията и частите на ВВС и на сухопътните войски, които вече се намират в изнесения напред район, могат да му се придават в оперативно подчинение, в това число и оперативно-тактическите групи от МП на ВМС на САЩ „Кризис“ /Оперативно-тактическата група от МП на ВМС на САЩ „Кризис“ представлява високомобилно формирование на разнородни сили с численост от 300 до 3000 в.сл., което зависи от района и условията за използване/. Тези групи са предназначени за решаване на следните задачи: евакуация на граждани на САЩ от кризисни райони; усилване охраната на дипломатически представителства на САЩ при възникване на конфликти с ниска интензивност; провеждане на антитерористични операции; оказване на хуманитарна помощ; провеждане на спасителни операции; оказване на помощ при ликвидирането на последствия от стихийни бедствия;

участие в програми за обучение и съвместни мероприятия по бойната готовност с военослужащи на приятелски държави.

По предварителна информация, включително от данни за мероприятия на оперативната и бойна подготовка с участието на СГР, общата численост на ООФ може да достигне до 7000 души.

З А К Л Ю Ч Е Н И Е

Беглият поглед на основните положения на стратегията за национална сигурност на САЩ и дори повърхностното й съпоставяне със стратегията за национална сигурност на РФ показва, че тези документи са напълно противоположни, че в тях са заложени диаметрално противоположни фундаментални възгледи и постановки на двете най-големи ядрени държави за съвременното устройство и по-нататъшното развитие на международната обстановка, за характера на междудържавните, междуетническите и междуконфесионалните отношения, за принципите за поддържане на международната сигурност - еднакви за всички участници в тези световни процеси.

Руската Федерация отстоява своите национални интереси като отчита националните интереси на всички останали субекти на международното право, а при несъвпадане на становищата – по пътя на търсенето на компромиси в преговорния процес. САЩ поставят своите национални интереси над интересите на другите държави и нации, над нормите на международното право. При това, Вашингтон разпростира своите егоистични „жизнено важни национални интереси“ над цялото земно кълбо, считайки, че всички народи и държави са длъжни на своята суверенна територия безропотно да приемат върховенството на

интересите на САЩ над своите собствени интереси. В противен случай американските управляващи едностранно официално провъзгласиха правото на силата – политическа, икономическа, дипломатическа, пропагандистка и най-важното - на своята „ненадминатата военна мощ“ да осъществяват националните си интереси по всички кътчета на планетата Земя.

За достигането на тези цели през 70-те следвоенни години те поддържат своята „ненадминатата военна мощ“. Повече от 90% от военната машина на САЩ е предназначена изключително за водене на военни действия на територията на всяка друга държава в света с неугодни на Вашингтон режими, които си позволяват да се противопоставят със своя народ на националните интереси на САЩ и да ги подчинят на тези свои интереси. С тази цел в продължение на десетки години цялата планета Земя /включително територията на бившия СССР, а сега – на Русия/ САЩ са разделили на театри на войната и на театри на военните действия, в които силите и средствата на въоръжените сили на САЩ, сведени в Обединени, Регионални и Функционални Командвания, винаги са готови да пристъпят към „защита“ или насаждане с военна сила на „националните интереси“ на САЩ. Противно на това Стратегията за национална сигурност на РФ определя главните задачи на Въоръжените Сили на Руската Федерация – осигуряване независимостта, териториалната цялост на РФ и на нейните съюзници. Русия, както и нейните предшественици – Руската империя и особено Съветският Съюз – категорично отхвърлят всеки опит на една страна или военен блок да се стреми да постигне световно господство. От тук произтича и многовековното противопоставяне на англосаксонците на Русия: първоначално инициатор на това противопоставяне беше Великобритания като метрополия на Британската империя, а от втората половина на XX век – САЩ. /Англия и САЩ станаха съюзници на СССР в антихитлеристката коалиция по принуда – опасявайки се, че без помощта на СССР те самите ще станат жертви на хитлеристка Германия/.

Руската Федерация, както и СССР, която е постоянен член на Съвета за сигурност на ООН – отхвърля всякакви претенции на САЩ за хегемония в света, за световен диктат и твърдо се противопоставя на

тези домогвания. Поради това Стратегията за национална сигурност на Съединените щати разглежда Русия като главна опасност за САЩ, тъй като е последователен и твърд противник на агресивните домогвания на Вашингтон за своите „жизненоважни“ национални интереси по целия свят. Именно поради това САЩ никога не са, а по всяка вероятност и никога няма да гледат на Русия по друг начин, освен като на противник. За официален Вашингтон, независимо от партийната принадлежност на президента на САЩ, „партньор“ и „Русия“ са две несъвместими по своето съдържание понятия, а и за американския истеблишмънт това са антиподи, които стоят на противоположни полюси.

„Факторът Тръмп“. Неочакваният, а за цялата западна върхушка – „вероломен“, резултат от изборите за 45-ти президент на САЩ, предизвика шок в управляващите елити на западните страни, особено в средите на американските съюзници в НАТО. Наистина, редица изявления на Тръмп навеждат на мисълта за нов подход към принципните международни проблеми на съвремието, който би довел до промяна в бъдеще на практиката от последните 25-30 години на американо-монополярния свят, при запазване на лидиращата позиция на САЩ, но отчитайки наличието на други големи световни играчи, силови центрове.

Изказваните от Доналд Тръмп по време на предизборната кампания предварителни съображения относно принадлежността на Крим към Русия, борбата с международния тероризъм, по положението, свързано с Украйна, с необходимостта от преразглеждане на отношенията с Руската Федерация не само в политическата, но и в търговско-икономическата област – това са признаци на съзряване в средите на здравомислещите политици за необходимост от преосмисляне на отживелите своето време позиции за световния ред на т.н. западен елит.

Доналд Тръмп е истински американец, убеден пропагандатор и привърженик на идеята за поддържане на САЩ в качеството им на световна свръхдържава в политическо, икономическо, технологично, дипломатическо и, следва особено да се подчертае, във военно

отношение. Съдейки по някои негови изказвания, във военно-силово отношение Тръмп поставя ударението преди всичко на онези видове въоръжени сили и най-съвременни системи въоръжения, които осигуряват поддържането на най-високо равнище на стратегическите средства за въоръжена борба в глобален мащаб: на стратегическите оръжия /ядрените и, особено, високоточните обикновени/ с междуконтинентален обсег на действие с трите вида базиране – на земя, в морето и във въздуха; на силите и средствата за мигновен глобален удар; на стратегическата противоракетна отбрана предимно с морско базиране, а също така базирана в Европа и в Аляска; на мощните военно-морски сили за действие в акваторията на Световния океан.

Избраният президент на САЩ е привърженик на запазването и укрепването на възглавяваните от Съединените щати многостранни и двустранни съюзи, но с преразглеждане дела на финансовото участие на американските съюзници в общия военен потенциал, което предизвиква сериозна тревога у последните. Едновременно с това, както може да се подразбира от някои негови изказвания и от безпокойството на европейските страни – членки на НАТО, Доналд Тръмп има намерение да се дистанцира от постоянните претенции към САЩ от страна на малките нови членове на НАТО „да ги защити от всички нарастващи военни опасности, предизвикани от Русия“. Не е изключено, че зад океана започва да набира сила здравомислието и разбирането за това, че въпросите на международната сигурност не рядко се опитват да предопределят малки страни и лидерът на Североатлантическия съюз се превръща в заложник на безкрайните амбиции на управляващите кръгове на такива страни-членки на НАТО, като страните от Балтика и други подобни, които се упражняват във фантасмагорическа и демагогска риторика за смъртната опасност, която уж произтича от Русия не само за Естония, Латвия, Литва и други подобни, но и за цялото човечество. Следва да предполагаме, че във Вашингтон започват да разбират към какво могат да доведат функциите на световен жандарм, към което открито призовават Съединените щати техните равноправни русофобски военни партньори.

Като оценяваме най-предварително възможната корекция от страна на Доналд Тръмп на отделни елементи от външната политика на САЩ, би било крайно опасно да се поддаваме на еуфория. Първо, за това няма достатъчни и сериозни основания, освен изказванията на Тръмп... Второ, не бива да забравяме и разюзданата антитръмповска озлобеност от страна на безславно завършилия свой 8-годишен срок на президентстване на демократа Барак Обама и неговия екип.

Три седмици преди края на своето пребиваване в Белия дом Барак Обама, засегнат от загубата на президентските избори на своето протеже Хилари Клинтън и неспособен да се справи с личната обида, нанесена му от американските избиратели, се опита да прехвърли цялата вина за поражението на демократите върху Русия, като голословно и без всякакви доказателства я обвини в провеждането на хакерските атаки срещу щаба на демократите, утвърждавайки, че благодарение на тях е победил Доналд Тръмп. В своето озлобление той обяви нови санкции против редица държавни служби на Русия, срещу отделни физически лица, нареди изгонването от страната на 35 руски дипломати, забрани достъпа на руските дипломати и членовете на техните семейства до вилите на посолството - собственост на Русия.

Повече от очевиден е антитръмповският смисъл на тези антируски санкции на Барак Обама: да затрудни 45-я президент при опит за оздравяване на двустранните отношения с Русия, да изпревари неговите инициативи към такова подобряване. Сметките се правеха и разчитайки на това, че Москва автоматически ще се възползва от правото си на адекватни ответни мерки. Но озлобеният Б. Обама явно даже в мислите си не е допускал трезво мислене от страна на Москва, което беше изразено от руския президент В. Путин: „Запазвайки си правото на адекватни ответни мерки, ние няма да се спуснем до равнището на „кухненската“, безотговорна дипломация и своите по-нататъшни действия по възстановяването на руско-американските отношения ще изграждаме на основата на реалната политика, която ще провежда администрацията на президента Д. Тръмп...“. „Ние няма да създаваме проблеми на американските дипломати. Ние никого няма да изгонваме...“.

Прави му чест на президента Доналд Тръмп, че той по достойнство оцени позицията на руския президент. За разлика от Барак Обама, Доналд Тръмп заяви в своя личен блог, че националните разузнавателни служби /бел.ред. - на САЩ/ са потвърдили неговата правота и „хакерските атаки не са повлияли на резултата от президентските избори“.... Доналд Тръмп продължава да възнамерява да установи с Русия нормални взаимоотношения и мисли, че „само глупаци и простаци могат да считат това за лоша идея“.

Считайки за желателни и възможни за подобряването на международната обстановка чрез потенциалното въздействие на изложените предварително позитивни, от гледна точка на руско-американските отношения, елементи на „фактора Тръмп", в същото време тях следва да ги разглеждаме и в неразривна връзка с трайно установилите се дълготрайни страни на фактора „американски истеблишмънт“, който до голяма степен предопределя дейността на администрацията на САЩ – бидейки тя демократическа или републиканска.

Разбирайки изложените по-горе разсъждения, убеден съм, безусловно ще се оправдае единствената вярна линия на поведение на днешното ръководство на Русия – на президента на РФ В. Путин, на външния министър на РФ С. Лавров, на министъра на отбраната на РФ С.К. Шойгу – да се придържат към провеждането на твърда линия в международните отношения, да поддържат преговорния процес в търсене на компромисни взаимноизгодни решения. В никакъв случай не бива да се върви по пътя на едностранните отстъпки, като се надяваме на бъдещи ответни стъпки от противната страна: практиката на водене на преговори с американците по външнополитически и военни въпроси показва, че бъдещи стъпки няма да има; едностранните отстъпки към американците се възприемат от средностатистическия представител на истеблишмента на САЩ, който от майчиното си мляко е възпитаван в истината на лозунга „Америка е превише всичко“, не като отстъпка, а като „признаване“ от другата страна позицията на американския „партньор“ като истина на последна инстанция, която не подлежи на никакво съмнение и тази, изглеждайки, временна отстъпка ще се

възприема като прецедент за последващи нови отстъпки и т.н. Независимо от своята партийна принадлежност – демократ или републиканец – този средно статистически представител на американския истеблишмент, когато му казват: „Политиката на САЩ - това е политика на двойните стандарти“ – той просто не може да възприеме такова словосъчетание; за него всичко, което е добро за Америка, може и трябва да е добро и за представителя на другата страна, иначе, по неговото силно вътрешно убеждение „друго не може да бъде“.

Само твърдата и обоснована позиция на Русия по принципните въпроси, аргументирано отстоявана от нейна страна на различни международни форуми или на двустранни срещи, даже ако тя не веднага дава положителен резултат, може да осигури успех.

Нашата страна винаги, докато си остане Русия, ще бъде възприемана от страна на САЩ и аглосаксонците не като партньор, а като противник. От това следва да се изхожда и, оставайки си Русия, да се стремим да достигаме благополучие, по-добро бъдеще за руския народ в бушуващия и неспокоен свят.

Приложение 1

Вашингтон иска да постигне неуязвимост

В последно време, както и преди 10-15 години, въпросът за противоракетната отбрана /ПРО/ има първостепенно значение в световната политика и бъдещето на световната сигурност, обсъждан от политици, политолози и СМИ.

Непосредствена причина за такова внимание към ПРО е обявеното от Вашингтон на 12 май т.г. /бел.ред.-2016 година/ въвеждане в експлуатация в Румъния на комплекса на американската система за стратегическа ПРО и плановете за строителство /от 13 май с.г./ на аналогичен комплекс в Полша. Всичко това е в допълнение на вече

съществуващите американски комплекси на стратегическата ПРО, разположени на Алеутските острови и на бойни кораби на ВМС на САЩ.

Мислят, че всички са глупаци

Вашингтонските политици и стратези, а заедно с тях и някои техни лакеи в европейски столици, продължават, ако говорим с не съвсем официален език, „да ни правят на глупаци“, видимо приемайки останалите за недорасли, като че ли комплексите на американската ПРО, развръщани в Европа, са предназначени да я защитават от митичните ирански балистични ракети. Като че ли за Русия тази американска ПРО не представлява никаква опасност. Много странно, но и в самата Русия сред псевдолибералите се намират апологети на вашингтонските стратези на американската ПРО.

Всъщност, на какво да се учудваме - без да се срамуват да притежават руски паспорти и да се намират под защитата на Конституцията на Руската Федерация, тези хора не се срамуват да изразяват своята яростна, люта, патологична омраза към Русия, към нейното минало, настояще и бъдеще, към руския народ, към всичко руско.

Всъщност, за тях можем да забравим, като за нещо малозначително. Но това не можем да кажем и за противоракетната отбрана, доколкото създаването на съвременна стратегическа система за ПРО, а именно такава изграждат САЩ, може да доведе до кардинална промяна на цялата световна панорама, до разрушаване на установилата се, макар и крехка, система на световната сигурност. Като следствие на това може да бъде поставена под заплаха самото съществуване на живот на Земята.

Малко история

Идеята за създаване на противоракетна отбрана се зароди в САЩ и в СССР на прага на 60-те години на миналия век, веднага след като двете страни създадоха и развърнаха балистични ракети с голям обсег, преди всичко междуконтинентални балистични ракети /МБР/.

Вечното противопоставяне между средствата за защита /отбрана/ и средствата за нападение /настъпление/, например, броня – куршум, снаряд; противовъздушна отбрана - самолет, авиация; противотанкова отбрана - танкове, бронирани машини – такова противопоставяне във времето на ракетно-ядрения век се изразява в разработването на системи за ПРО като противодействие на балистичните ракети. Във всички случаи въпросът е за максимално възможно, но винаги само частично намаляване, на резултатността от използването на средствата за нападение.

От самото начало на разработване на системи за ПРО и в САЩ, и в СССР достигнаха до извода, че противоракетите, дори най-ефективните, няма да могат напълно да неутрализират средствата за нападение – балистичните ракети на другата страна. Средствата за ПРО можеха само да ограничат пораженията от ядрения удар на другата страна по ограничен район. В онова време САЩ разработваха системата „Сейфгард“ за отбрана само на един от съществуващите шест позиционни райони /ракетни бази/ МБР „Минитмъин“, а СССР – система за ПРО около Москва. И двете страни – СССР и САЩ – разбираха, че осигуряването на пълноценна защита от ракетен удар е невъзможно: всяка, даже най-ефективната система за ПРО, може да бъде преодоляна чрез допълнително развръщане на средства за нападение и/или усъвършенстване на системата за преодоляване на ПРО.

Осъзнавайки това, СССР и САЩ в рамките само на две и половина години проведоха интензивни преговори /ноември 1969 – май 1972 година/, разработиха и подписаха два документа – Временно съглашение за някои мерки в областта на ограничаване на стратегическите настъпателни въоръжения /ограничаване на броя на наличните стратегически балестични ракети с наземно и морско базиране/ и Договор за противоракетната отбрана, с който системите за ПРО на страните се ограничаваха до наличните в двете страни позиционни райони /по един в САЩ и в СССР/. Впоследствие през 1974 година този договор беше допълнен с нови задължения.

Главното в Договора за ПРО е забраната за разработване и създаване на противоракетни комплекси и радиолокационни станции, осигуряващи противоракетна отбрана на цялата територия на страната. С други думи, чрез Договора за ПРО се забраняваше създаването на стратегическа система за противоракетна отбрана. При това сигурността се осигуряваше чрез сдържането един-друг с опасността за гарантирано възмездие на агресора /бел.ред.-за гарантиран ответен-срещен удар/.

Едновременно с това, при нарастването на своя стратегически ядрен потенциал в периода 1970 – 1980 година Пентагонът разработваше, а администрацията на САЩ приемаше различни планове за бойно използване на стратегическите настъпателни сили /плановете СИОП/, включвайки в тях наред с масираните ракетно-ядрени удари и така наречените ограничени, избирателни ядрени удари – първия разоръжаващ /по стратегическите средства на противника/ и ослепяващ /по центровете и обектите на висшето държавно и военно ръководство/ удари.

Разработването и включването в плановете за бойно използване на стратегическите настъпателни сили /плановете СИОП/ на такива варианти съществено разширяваше възможностите за многовариантно, в зависимост от променящата се обстановка, използване на стратегическите настъпателни сили на САЩ. Но те не гарантираха на САЩ сигурност от възмездие в случай, че те нанесат първи, например, разоръжаващ ядрен удар по стратегическите ядрени сили на СССР. По времето на студената война и Съединените Щати, и Съветският Съюз разполагаха с такива арсенали на стратегически средства за доставка на ядрено оръжие, че дори при ответния удар със запазилите се балистични ракети с наземно и морско базиране на агресора можеше да бъде нанесен съкрушителен удар, непоправими загуби.

Търсейки начини за превръщане на стратегическия ядрен потенциал от средство за изключително сдържане в „оръжие на бойното поле“, което би могло едновременно напълно да неутрализира аналогичните средства на противника и да изключи възможността за нанасянето на ответен ядрен удар за възмездие, американските

стратези към началото на 80-те години си поставиха целта да допълнят стратегическите настъпателни сили със стратегическа отбранителна система /стратегическа ПРО/, която би осигурила постигането на победа в ядрена война от всякакъв мащаб. Във Вашингтон решиха, че по принцип това е възможно: та нали нанасянето на добре организиран първи разоръжаващ и ослепяващ удар по противника довежда до рязко отслабване на неговия ядрен арсенал и съществено нарушава цялата система на висшето държавно и военно управление. И, като следствие, даже противникът и да може да организира ответен удар със своите уцелели незначителни стратегически средства, то те ще бъдат прехванати от предварително развърнатата, достатъчно ефективна система за ПРО.

Получава се, че така свързана със средствата за нападение, напълно отбранителната система – **противоракетната отбрана** се превръща в нещо като спусък на стратегическите настъпателни сили за нанасене на първи ядрен удар. Или, казано по друг начин, системата за ПРО провокира своя притежател към непосредствено и по собствено усмотрение използване на стратегическите ядрени сили, като си прави сметката за безвъзмездно, безнаказано осигуряване на тяснокористните жизненоважни интереси на САЩ.

Нова инициатива

На 1 март 1983 година, в края на втората година от пребиваването си в Белия дом, президентът Роналд Рейгън обяви така наречената стратегическа отбранителна инициатива /СОИ/. Инициативата предвиждаше провеждането на широка програма от научно-изследователски работи в интерес на търсенето и разработването на технологии за създаване на ефективна система за противоракетна отбрана на цялата територия на САЩ. С Договора за ПРО от 1972 година не се забраняваха научно-изследователските работи, но самият факт на обявяване на програмата СОИ говореше за възможността в бъдеще САЩ да излезнат от този договор в случай на достигане от страна на военно-промишления комплекс на САЩ на технологичен пробив в областта на ПРО и създаването на други благоприятни /от гледна точка на САЩ/

условия за подкопаване на Договора за ПРО. Този извод се потвърждаваше, също така, от резултатите на анализа на оформилата се към това време Стратегия за национална сигурност на САЩ и на практическата дейност на американската администрация по нейното осъществяване.

Казано накратко, главното съдържание на тази стратегия, най-важните положения на която се запазват и в днешно време, се състои в способите и средствата за достигане от страна на Съединените Щати на откровено агресивен по своята същност външнополитически курс на Вашингтон, за осигуряване на техните така наречените *важни, жизнени, жизненоважни интереси*, които Белият дом разпространява в целия свят.

За целта се използва целият арсенал от средства за въздействие върху другите страни – субекти на световното общество: политически, дипломатически, икономически, пропагандистки /през последните години под формата на информационна война/. Те се допълват, също така, от неафиширан шантаж /чрез своята задгранична агентура/, подривни /включително диверсионни/ акции, подкупването на високопоставени длъжностни лица, инициирането и даже организирането на цветни революции и т.н.

Но в качеството на главен фактор, на който се опират всичките посочени по-горе, като най-мощно оръжие за въздействие върху избраната жертва, за осигуряване на своите интереси където и да било и по отношение на когото и да било, Вашингтон винаги е използвал и използва „ненадминатата военна мощ“ – независимо от това каква по партийна принадлежност администрация се намира в Белия дом - демократи или републиканци. „Нашето влияние /в света-Ф.Л./ ще бъде максимално – непосредствено се подчертава в „Стратегия за национална сигурност – 2015 година“ – когато ние обединим всички свои стратегически преимущества. Нашите въоръжени сили остават готови да защитят нашите национални интереси, осигурявайки действени лостове за дипломацията“.

Разчитане на синергията и подкопаване на договора

Опитвайки се да проектира действието на Стратегията за национална сигурност в пълен обем преди всичко спрямо СССР, а днес спрямо Русия и Китай, политическите ястреби и стратези на Вашингтон първоначално в теоретичен план, а по-късно в хода на реалното стратегическо планиране разчитат на реализацията на идеята за синергическо обединяване на ударните потенциали на стратегическите настъпателни сили и отбранителните възможности на системата за ПРО, разчитайки да създадат достатъчно ефективни и победоносни стратегически средства за въоръжена борба.

Провежданите от американците в рамките на споменатата рейгъновска програма СОИ изследвания към края на миналия век достигнаха до определени технологични резултати, които бяха отчетени като даващи надежди за разработване и създаване в перспектива на средства на стратегическа ПРО с наземно и с морско базиране. Обаче, създаването и дори разработването на стратегически системи за противоракетна отбрана бяха забранени от съветско-американския Договор за ПРО от 1972 година. Подкопаване на Договора американците започнаха още в началото на 90-те години на миналия век. По време на съветско-американските преговори за изработване на Договор за ограничаване и съкращаване на стратегическите настъпателни оръжия / СНО-1/ американската страна се противопостави на включването в договора на изискването за ненарушимост на условието за запазване в сила на Договора за ПРО в качеството на задължително условие. Едновременно с това те предлагаха да се разреши разработката на системи за ПРО и нейно ограничено разгръщане /200-300 противоракети/. Още тогава нашите партньори в преговорите обосноваваха искането си с необходимостта от защита от възможна ракетна опасност от страна на трети държави – Иран, Ирак, Северна Корея и дори Бразилия.

Съветската страна с труд отстоя включването в Договора СНО-1 на положението за ненарушимост на Договора за ПРО само като едностранно заявление. Беше отхвърлен също така опита на американците да ни наложат договорността за ограничена ПРО.

Апетитите на Съединените Щати по създаването на ПРО особено нарастнаха след постигнатата през 1992 година /последната година на президентстване на Джордж Буш-старши и първата година като президент на Борис Елцин/ договореност за смяната на Договора СНО-1 с Договор СНО-2. С новия договор се предвиждаше ликвидиране от двете страни на всички МБР с разделящи се бойни глави с индивидуално насочване /РБГ с ИН/, които в СССР съставяха основата на стратегическия ядрен потенциал, както и по-нататъшна пълна забрана за създаване, производство и развръщане на такива ракети. Съгласно сключения Договор СНО-2 общото количество ядрени бойни глави на всички стратегически носители на двете страни се намаляваше три пъти по сравнение с Договора СНО-1 – от 6000 до 1700-2200 броя.

При такова намаляване на стратегическите ядрени потенциали на двете страни Вашингтон съзря възможността за реализиране в бъдеще на концепцията за реално използване на стратегическите системи оръжия, предвиждаща, както вече беше отбелязано, симбиоз на взаимносвързани стратегически настъпателни въоръжения със средствата на стратегическата ПРО, използвани по единен замисъл и план.

За отстраняване на последната преграда /съветско-американския дотовор от 1972 година/ по пътя на далечни бъдещи стремежи новият президент на САЩ Джордж Буш-младши обяви през февруари 2001 година за предстоящото след шест месеца излизане на САЩ от Договора за ПРО. Президентът на Русия Владимир Путин веднага остро осъди тези намерения на САЩ, оценявайки ги като извънредно опасна стъпка, водеща към подкопаване на цялата система за световна сигурност, доколкото Договорът за ПРО е основен фактор, който обединява целия комплекс от международни договори и съглашения в областта на ограничаването и съкращаването на различните видове въоръжения, за намаляване на опасността от военната активност. Вашингтон не прие насериозно тези предупреждения, като прие изгодно за себе си обстоятелството, че към онзи момент арсеналът на стратегическите ядрени оръжия на Русия беше съществено съкратен от естественото намаляване преди всичко на МБР с РБГ с ИН и вече действащата забрана

за развръщане на нови МБР с РБЧ съгласно Договора СНО-2, макар той да беше ратифициран, но още не беше влязъл в сила.

През юни 2002 година Съединените Щати излезнаха от Договора за ПРО. За съжаление, ръководството на нашата страна оцени тази крайно опасна стъпка на Вашингтон с далечни и непредсказуеми последствия за цялото човечество само като сериозна грешка от страна на Съединените Щати. А един от високопоставените руски държавни дейци, навярно за да успокои гражданите на собствената си страна, дори се изказа в смисъл като че ли в това решение на Вашингтон не се крие никаква сериозна опасност за Русия.

Готвят се да ударят първи

През 2010 година Русия и САЩ сключиха Парижкия Договор за СНО – СНО-3. С този договор, встъпил в сила през февруари 2011 година със срок на действие 10 години, общото количество на ядрените боеприпаси на стратегически носители от страните се ограничаваше до 1550 броя. Скоро след разбиването на Договора за ПРО Вашингтон, със съгласието на своите съюзници в НАТО, обяви свои планове за развръщане на европейска противоракетна отбрана, продължавайки без никакъв срам, ако трябва да кажем - нагло, да ни уверява, че това не представлява никаква опасност за Русия, а само осигурява защитата на Европа от ракетни удари на Иран. Бяха обявени също така планове за строителство на позиционни райони на радиоелектронни средства за откриване, насочване, управление и на пускови установки за противоракети в редица страни на Източна Европа. От 2016 година САЩ реализират на практика тези планове.

Европейската ПРО, практическото изграждане на която не буди съмнения, съвместно с вече развърнатия позиционен район за ПРО в Аляска и разположените на бойни кораби корабни средства на стратегическата ПРО /“Иджлис“/, с модернизацията на вече създадените радиоелектронни и противоракетни ударни средства може да бъдат възприети от американския управляващ елит в недалечно бъдеще /в рамките на десетина години/ по такъв начин, че на тях им се е отдала възможност да създадат такъв комплекс от взаимносвързани

стратегически ядрени сили и стратегическа ПРО, който те ще са в състояние и ще могат да използват против друга ядрена държава, разчитайки на пълната неутрализация на нейния стратегически потенциал и да я лишат от възможността да осъществи акт на възмездие чрез нанасяне на ответен-срещен ядрен удар.

Независимо от изглеждащата видимост на такъв вариант за използване на стратегически системи оръжия /ударни ядрени във взаимодействие с отбранителна ПРО/, той не само е завладял умовете на американските политици-ястреби и на военните стратези, но дори се включва от тях в стратегическите планове за военно време. Между другото, всъщност, за какво се създават скъпоструващи средства за ПРО, за какво се изграждат скъпоструващи корабни противоракетни комплекси, за какво се създават позиционни райони не само на американска, но и на европейска територия? Само за това ли, че за сметка на американските данъкоплатци да се задоволяват постоянно растящите потребности на военнопромишления комплекс на САЩ и/или всъщност по-силно да бъдат привързани към Вашингтон и хегемонистичната му политика неговите европейски съюзници в НАТО? Военнопромишленият комплекс на САЩ не бедства и без противоракетната програма, а що се отнася до съюзниците в НАТО, то те и без това са толкова силно обвързани към САЩ, че Вашингтон се отнася с европейските столици като че ли те са негови васали.

Няма съмнение, че Русия, и безусловно Китай, и занапред няма да допуснат щото Съединените Щати когато и да било да добият реална възможност напълно да неутрализират техния потенциал на сдържането чрез запазване дори при най-неблагоприятни условия на достатъчен потенциал, гарантиращ сдържането чрез нанасяне на съкрушително възмездие на агресора при ответен-насрещен удар. И за това, както неведнъж е подчертавал президентът на РФ Владимир Путин, Русия няма да се въвлича в безразсъдна и скъпоструваща надпревара във въоръжаването, на което всъщност разчитат във Вашингтон, надявайки се икономически да изтощят нашата страна. Русия притежава достатъчно други способи и възможности, за да може при всякакви

условия да сдържа врага - Съединените Щати и НАТО - от безразсъдна стъпка.

Още повече, илюзорната надежда на вашингтонските политици и стратези да превърнат стратегическите оръжия, допълнени със системата за ПРО, от средство за сдържане в разрушително „оръжие на полето на боя“, в средство за постигане на победа над ядрена държава / Русия, Китай/ подлага целия свят, човешката цивилизация, ако не на реална опасност от унищожаване, то на опасността от връщане в първобитно състояние.

Не по-малко, а дори по-опасно, е и това, че сметките на вашингтонските ястреби за митичната възможност да се скрият под противоракетния щит рязко снижава прага за разпалване от страна на САЩ на войни с различна интензивност /включително до широкомащабни/ с използване само на обикновени, неядрени средства за поразяване, в това число и против ядрени държави, като си правят сметката да постигнат капитулация от тяхна страна още до преминаване към използването на ядрено оръжие. Естествено следствие от снижаването на прага на обикновената война се явява снижаването на прага на прерастването на обикновената война в ядрена, с нулев резултат за самия живот на нашата планета.

В тази връзка към официалния Вашингтон, Белия дом /към която и да била партия да принадлежи намиращият се там президент/ е уместен следният въпрос: „Вие поне разбирате ли какви ги вършите?“. Не, явно не разбират. Не разбират: повярвайки в безнаказаността на действията си в съответствие със своята Стратегия за национална сигурност по отношение на неядрените държави, Вашингтон възнамерява да материализира възможностите за нейното реализиране в пълен обем и по отношение на ядрените държави – Русия и Китай. Това е смъртноопасно заблуждение.

Управниците на Румъния и Полша не разбират на каква опасност, на каква заплаха подлагат не само собственото си население, но и народите на цяла обединена Европа, предоставяйки територията на своите страни за изграждане на позиционни райони на американската

система за ПРО. В плановете на Вашингтон европейската противоракетна отбрана е не средство за защита на европейските страни –членки на НАТО от изкуствено създаваната от САЩ руска опасност, а е преди всичко спусъкът за използване на стратегическите ядрени сили на Съединените Щати. Управниците на Румъния и Полша би следвало да се замислят каква роля определят те на своите страни и народи, принасяйки ги в жертва на северноамериканските ядрени авантюристи.

Разбираемо е /това е аксиомата на съвременното военно дело/ - във всеки случай, когато и да бъде и какъвто и да е мащабът на ядреното нападение срещу Русия от страна на САЩ, винаги в списъка на първостепенните обекти, подлежащи на унищожаване в ответния-насрещен ядрен удар, ще са средствата за противоракетна отбрана на агресора, където и да се намират неговите комплекси на ПРО.

Що се отнася до нашата страна, то каквито и рафинирани планове за силово въздействие срещу нас, включително шантаж и военна заплаха /включително ядрена/, задокеанските любители на еднолично управление на света, на насаждане на демокрация по американски и да разработваха, те - тези планове и намерения на всеки агресор са обречени на провал. Уроците на национално унижение, нанесени през 90-те години на миналия век на руските хора, на целия руски народ от страна на американските съветници и мениджери, на които широко отвориха границите на Русия нашите доморасли псевдолиберали за управление на страната от задокеански управници, изиграха, колкото и да е странно, ролята на благотворна мобилизираща сила. Изработеният от нашия народ имунитет за оздравяване на руското общество ще стигне за десетки, ако не и за стотици, години не само за да противостои, но и да дава, когато е необходимо, достоен отпор на всякакви опити да ни заплашват със сила. Руската история ни дава не малко примери в това отношение.

Русия винаги е била, е и ще бъде велика! Русия – това е една седма част от сушата на Земята, със своите природни богатства, многовековна история и руската култура, без която е немислима

световната култура. И най-важното, Русия – това е миролюбив, талантлив, трудолюбив, уникален народ. Народ с несломима воля, мъжество и издържливост, готов и способен не само умело да се защитава, но и да громи агресора чак до издигане Знамето на Победата над неговата столица.

Ние притежаваме и ще притежаваме необходимия арсенал от най-съвременни средства за въоръжена борба, нашата армия и флотът са достатъчно добре подготвени, за да гарантират надежната защита на своята страна, нейната независимост, цялостност и сигурност. Никой не би следвало да забравя това!

Материалът е публикуван в: „Независимое военное обозрение“, Москва, 22.07.2016 година

Приложение 2

Съединените американски щати: съвременната им външна политика в действие и нейните резултати

Последствията от военната намеса на САЩ

Чувствам, че бих могъл да дам на Ал Капоне няколко полезни съвета. Та той е действал само в три квартала. А аз действах на три континента.

Смедли Батлер, генерал-майор от корпуса на морската пехота на САЩ, участник в бойни действия в различни части на света през първата третина на XX век, написал книгата „Войната – това е просто рекет“ /”War is a Racket”, 1935/

Югославия

По време на агресията на САЩ и НАТО против Югославия през 1999 година на авиационно-ракетни удари бяха подложени почти 1000 обекта, от тях повече от една трета – граждански /болници, училища, жилищни домове, исторически паметници/. Освен военните обекти, бяха унищожени 40 000 жилищни сгради и домове, 300 образователни учреждения и 20 болници. Бяха извадени от строя 57% от всички нефтохранилища, 14 големи промишлени обекта, 9 големи възела на електроенергетиката. Загинаха 2000 цивилни граждани, в т.ч. 88 деца. Родните си места напуснаха 200 000 косовски сърби. Използването от американците на боеприпаси с обеднен уран доведе до двойно увеличаване на онкологичните заболявания през периода 1999 – 2001 година.

<u>Афганистан</u>

В резултат на т.н. *установяване на ред* от страна на американците в периода 2001 - 2014 година в Афганистан:

- 5 милиона афганистанци се нуждаят срочно от медицинска помощ и храна, още 4 милиона страдат от проблеми, директно свързани с войната /екология, недостиг на медицински персонал.../;

- 2,4 милиона граждански лица са напуснали страната след нахлуването на САЩ, 650 000 са станали бежанци;

- Армията и полицията се намират в състояние на постоянна война – по време на американската окупация техните загуби в жива сила съставляват 13 000, а в резултат на бойните действия в страната са загинали повече от 20 000 граждански лица.

- Производството на опиум от 2001 година в Афганистан към днешна дата нарастна 40 пъти, дела на страната в световното производство на хероин достигна 75%.

- Афганистан се оказа в много по-лошо положение отколкото до началото на американската окупация. След напускането на страната от американските войски централното правителство

трудно контролира даже столицата Кабул, страната я очакват нови кръвополитни междусобици.

Ирак

По време на военните действия в резултат на нахлуването на САЩ и техните съюзници в Ирак през 2003 година бяха убити не по-малко от 116 000 граждански лица, още 655 хиляди умряха от усложнения, предизвикани от войната; беше умъртвен Саддам Хюсеин и много от неговото близко обкръжение; 2,8 милиона жители на страната станаха бежанци. В страната се наброяват 5 милиона деца-сираци. *Светската държава Ирак е разрушена.* Доведоха ли всичките тези жертви, лишения и беди за иракския народ до спокойствие? Територията на древната държава се оказа родина на „Ислямска държава“ /ИД/, международна ислямистка сунитска организация, призната от Русия и болшинството страни за терористична, действаща предимно на територията на Ирак и Сирия. Заедно с това ИД или контролирани от нея групировки участват в бойни действия в Ливан, Афганистан, Алжир, Пакистан, Либия, Египет, Йемен, Нигерия, водят терористична дейност и в други страни.

Либия

В агресията против Либия през 2011 година САЩ и НАТО се ограничиха предимно с въздушни удари и изпращането на инструктори от отрядите на спецназ за поддръжка на инспирираната отвън революция и война на отделни племена и части на либийския елит против режима на М. Кадафи.

Враг на Запада М. Кадафи никога не е бил. Дружеше с политическите ръководства на Италия, Франция, Англия и даже САЩ / предаваше в големи количества ислямисти на ЦРУ/, дружеше и даваше на западните корпорации да теглят нефт. Допускаше отделни грешки / даваше убежище на ИРА и ЕТА/, но общо казано той не беше по-лош от монарсите в Залива. Даже беше по-добър в някои отношения – в неговата Либия нямаше никакъв шериат и въобще в страната преобладаваше сигурността. Сега Кадафи е мъртъв. Но войната не е

свършила: Либия е поделена между въоръжени групировки от различен мащаб и степен на безумие. Тези групировки постоянно враждуват една с друга, блокират производството на нефт, отвличат чиновници и чуждестранни дипломати – с една дума в страната съществува пълно беззаконие с джихадистки колорит. В затворите без предявени обвинения се намират 8 000 души. В резултат, след началото на размириците в страната са загинали 30 000 души.

<u>Европейският съюз – „спасител“ на принудителните бежанци от страните, подложени на силова демократизация по американски</u>

В резултат на инспирираните от САЩ и техните съюзници „нежни революции“ в Близкия и Средния Изток, на предизвиканите и продължаващи там войни милиони бежанци от Афганистан, Ирак, Сирия, Либия и други арабски страни наводниха страните от ЕС, особено през последните 2-3 години. Турция засега сдържа на своя територия не по-малко от 3 милиона потенциални бежанци към Западна Европа, но е готова да отвори за тях границата в случай на усилване на противоречията между ЕС и сегашния турски режим.

По данни на имиграционните служби от ЕС, към началото на 2016 година в страните от съюза вече пребиваваха 18,4 милиона официално регистрирани имигранти, или около 5% от общата численост на населението от страните на ЕС, а отчитайки нерегистрираните такива числеността на имигрантите достига до 25 милиона души. Главната концентрация на бежанците е в близост до европейски столици, като Париж, Берлин, Брюксел.

От 2013 година проблемът с нелегалната имиграция значително се изостри: ако до 2011 година имиграционните служби на ЕС отчитаха около 20-25 хиляди нелегални имигранти годишно, то в началото на 2014 година миграцията на населението само от африканските страни съставляваше от 90 до 100 хиляди души. През 2016 година общата численост на новите бежанци в страните от ЕС се оценява на 1,2 милиона души.

Американски експерти за политиката

на САЩ в района на Близкия изток

Джеръми Шапиро /Jeremy Shapiro/,

Ричард Соколски /Richard Sokolsky/,

The National Interest, САЩ, 12.07.2016

„...Неспособността на САЩ да постигнат политически промени в Близкия изток не е въпрос на неудачно избрани изпълнители, недостатъчна политическа воля или неправилна стратегия. Вашингтон не владее тънкостите на регионалната политика и не умее да реформира институциите на регионалната власт. Считано от 1980 година дванадесет мюсюлмански страни от региона бяха подложени на окупация, интервенция или бомбардировки от страна на САЩ, така че близкоизточните политици не виждат никаква добра воля от страна на Вашингтон. И макар че някои от тях може и да дават вид на съюзници,

когато се нуждаят от американска помощ, почти цялата политическа класа в региона изпитва антипатия към САЩ. Премиерът на Ирак Хайдер аль-Абади, на когото САЩ помогнаха да дойде на власт през миналата /бел.пр.-2016/ година, във връзка с възможното завръщане на американски войски в Ирак отбеляза: „Ние не ги искаме тук. Ние няма да позволим това. Това е“. Той също така каза, че „всякакви чуждестранни наземни сили в Ирак ще бъдат разглеждани като вражески...“.

„...И това го казва съюзник на Америка. Представете си колко са гостоприемни нейните многобройни врагове. Неизбежните грешки на американските военни и жертвите сред мирното население надали ще подобрят имиджа на Америка в арабския свят и могат да провокират нови терористични актове срещу САЩ. Както се изрази преди време Доналд Ръмсвелд, използването на военна сила може да създаде още повече терористи, отколкото ще бъдат унищожени с нейна помощ...“.

„...Деветгодишната американска окупация на Ирак не помогна там да бъде изграден приемлив политически ред – обратното, вдъхнови създаването на ИДИЛ. В Афганистан окупацията продължава вече петнадесета година, но контролираната от талибаните територия само се увеличава...“.

„...Разпадането на държавността в Йемен, Либия, Сирия и Ирак доведе до това, че обширни територии вече се оказаха или може да се окажат под контрола на терористични групировки. Масираното, дългосрочно присъствие на САЩ поощрява безотговорното поведение на американските съюзници и на антиамериканските екстремисти, дискредитират онези, които се отнасят положително към САЩ“.

Даниел Депетрис /Daniel DePetris/,

The National Interest, САЩ, 18.10.2016

„...За 18 месеца гражданската война в Йемен отне живота на около 10 000 души. Американските разузнавателни данни и подкрепата,

оказвана през тези 18 месеца, не допринесоха за някакво изменение в хода на войната. Този конфликт, както и преди, е трудноразрешим: съотношението на силите в хода на бойните действия се стабилизира, а проправителствените войски имат толкова малко успехи на бойното поле, че йеменската столица на практика се намира под властта на въстаниците. Продавайки на саудитците повече оръжия и дозареждайки техните самолети във въздуха, за да не се завръщат в своята база в Ел-Рияд, Съединените щати способстват за продължаването на това кръвопролитие, давайки на Саудитска Арабия и на йеменския президент Хади допълнителни стимули да продължават войната, вместо да водят преговори. Защо й трябва на държавата да се занимава с дипломация, когато безспирно и гарантирано получава американско оръжие и разузнавателна информация за воденето на бойни действия?...“.

„Вие сега поне разбирате ли какво сте направили?“

От изказването на президента на РФ В.В.Путин

На пленарното заседание на 70-та сесия на

Общото събрание на ООН – 28.09.2015 година

„...Ние всички не бива да забравяме опита от миналото. Ние, например, помним примери от историята на Съветския съюз. Износът на социални експерименти, опитите да бъдат подтикнати промени в едни или други страни изхождайки от своите идеологически постановки, често довеждаха до трагически последствия, довеждаха не до прогрес, а към деградация. Обаче, изглежда, че никой не се учи от чужди грешки, а само ги повтаря. И износът на т.н. демократични революции продължава.

Достатъчно е да погледнем към положението в Близкия изток и Северна Африка, за което говори и преждеговорившия. Разбира се,

политическите, социалните проблеми в тези райони назряваха отдавна и хората там искаха промени. Но какво се получи на практика? Агресивната външна намеса доведе до това, че вместо реформи държавните институции, пък и самият начин на живот, бяха просто безцеремонно разрушени. Вместо тържество на демокрацията и прогреса – насилие, нищета, социална катастрофа, а правата на хората, включително и правото на живот вече нищо не струват.

Така ни се иска да попитаме онези, които създадоха това положение: „Вие сега поне разбирате ли какво сте направили?...“. Но се страхувам, че този въпрос ще увисне във въздуха, защото така и не са се отказали от политиката на самоувереност и убеденост в своята изключителност и безнаказаност.

Вече е очевидно, че възникналия в редица страни от Близкия изток и Северна Африка вакуум във властта доведе до образуването на зони на анархия, които веднага започнаха да се запълват от екстремисти и терористи. Под знамената на т.н. Ислямска държава вече воюват десетки хиляди бойци. Сред тях са бивши иракски военнослужащи, които в резултат от агресията в Ирак през 2003 година останаха на улицата. Снабдител на нови доброволци е Либия, чиято държавност беше разрушена в резултат на грубото нарушаване на Резолюция №1973 на Съвета за сигурност на ООН. Редиците на радикалите се попълват и от членове на поддържаната от Запада т.н. умерена сирийска опозиция.

Тях отначало ги въоръжават, обучават, а после те преминават на страната на т.н. Ислямска държава. Та и самата „ислямска държава“ възникна не на празно място: нея отначало също така я отгледаха като оръжие срещу неудобни светски режими. Създавайки плацдарм в Сирия и Ирак, „ислямска държава“ активно разширява експанзията си към други райони, като се прицелва към господство в мюсюлманския свят, а и не само там. Явно не се ограничава само в тези планове. Положението на нещата е повече от опасно.

При това положение лицемерно и безотговорно е да се излиза с гръмогласни декларации за опасността от международния тероризъм и при това да се затварят очите на каналите за финансиране и поддръжка

на терористите, в това число и за сметка на наркобизнеса, нелегалната търговия с петрол, оръжие, или да се опитват да манипулират екстремистките групировки, да ги използват за постигане на собствени политически цели с надежда по-късно някак си да решат въпроса, просто да ги ликвидират.

На онези, които постъпват по този начин и мислят така, бих искал да кажа: уважаеми господа, вие си имате работа с много жестоки хора, но съвсем не и с глупави и примитивни, те не са по-глупави от вас, и не се знае кой кого използва в свой интерес. Последните данни за предаването на оръжие от тази т.н. умерена опозиция на терористите е най-доброто доказателство за това.

Считаме, че всички опити да се заиграват с терористите, още повече да ги въоръжават, не просто не е далновидно, а пожароопасно. В резултат глобалната терористична опасност може критично да нарастне, да обхване нови рйони на Земята. Още повече, че в лагерите на „ислямска държава“ преминават обучение бойци от много страни, включително и европейски...“.